

Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.

Strategija razvoja grada Pleternice
2014.-2020.
prosinac 2013.

UVOD

1. POLAZIŠNA TOČKA
2. OKRUGLI STOLOVI
3. OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA GRADA PLETERNICE
  - 3.1. Analiza okruženja
  - 3.2. Stanje infrastrukture
    - 3.2.1. Cestovna infrastruktura
    - 3.2.2. Željeznička infrastruktura
    - 3.2.3. Telekomunikacijska infrastruktura
    - 3.2.4. Energetska infrastruktura
      - 3.2.4.1. Plinoopskrba
      - 3.2.4.2. Elektroenergetika
      - 3.2.4.3. Obnovljivi izvori energije
    - 3.2.5. Vodna opskrba
      - 3.2.5.1. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda
      - 3.2.5.2. Uređenje vodotoka i voda
    - 3.2.6. postupanje s otpadom
  - 3.3. Kulturna dobra
  - 3.4. Zaštićeni dijelovi prirode
    - 3.4.1. Ugrožena rijetka staništa
    - 3.4.2. Zaštićene i ugrožene vrste
    - 3.4.3. Zaštita prirode i okoliša
  - 3.5. Demografska analiza
  - 3.6. Društvene infrastruktura
    - 3.6.1. Odgoj i obrazovanje
      - 3.6.1.1. Predškolski odgoj
      - 3.6.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje
      - 3.6.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje
      - 3.6.1.4. Glazbena škola
      - 3.6.1.5. Učenički dom
      - 3.6.1.6. Cjeloživotno obrazovanje
    - 3.6.2. Zdravstvo
    - 3.6.3. Socijalna zaštita
    - 3.6.4. Civilno društvo
  - 3.7. Analiza gospodarstva
    - 3.7.1. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva
      - 3.7.1.1. Poljoprivreda
      - 3.7.1.2. Turizam
      - 3.7.1.3. Prerađivačka industrija i Trgovina na veliko i malo
    - 3.7.2. Razvijenost gospodarstva
    - 3.7.3. Tržište rada
    - 3.7.4. Potporne institucije za razvoj poduzetništva
    - 3.7.5. Poduzetničke zone

4. SWOT ANALIZA
5. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI
  - 5.1. Vizija
  - 5.2. Strateški ciljevi i prioriteti
6. USKLAĐENOST STRATEGIJE RAZVOJA GRADA PLETERNICE S DRUGIMA STRATEGIJAMA I STRATEŠKIM DOKUMENTIMA
  - 6.1. Usklađenost sa Županijskom razvojnom strategijom Požeško-slavonske županije
  - 6.2. Usklađenost s nacionalnim razvojnim ciljevima
7. PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA GRADA PLETERNICE
  - 7.1. Institucionalni okvir
  - 7.2. Baza razvojnih projekata, akcijski i komunikacijski plan
    - 7.2.1. Baza razvojnih projekata
    - 7.2.2. Akcijski plan
    - 7.2.3. Komunikacijski plan
  - 7.3. Praćenje i izvještavanje
8. IZVOR-TABLICE-SLIKE

Potreba izrade i provedbe Strategije grada Pleternice 2014.-2020.

Zakonom o proračunu (NN br. 87/08 i 136/12) uvedena je obveza izrade strateških planova za ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije i obveza izrade strategije Vladinih programa za trogodišnje razdoblje. Važnost strateškog planiranja prepoznata je i Zakonom o fiskalnoj odgovornosti koji potvrđuje zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru utvrđenom financijskom planu. Strateški plan predstavlja konsolidirani dokument obveznika u čiju izradu moraju biti uključeni svi proračunski korisnici unutar obveznika (jedinstveni upravni odjel, vatrogastvo, Crveni križ, policija), a samo strateško planiranje sustavan je način donošenja temeljnih odluka, određivanja smjera djelovanja i načini ostvarenja akcija koje usmjeravaju obveznike prema budućnosti. Utvrđeni ciljevi i načini ostvarenja je proces koji zahtjeva kontinuirano praćenje napretka u odnosu na postavljene ciljeve.

Na tragu gore navedenog, a na temelju okvirnog Planarazvoja grada za razdoblje do 2013., grad Pleternica izradio je novu strategiju. Svrha nove strategije je ažuriranje pregleda stanja na području grada Pleternice. Na temelju ažuriranog stanja postavljamo novu viziju i misiju te strateške ciljeve sa mjerama ostvarenja istih. Izrada strategije postaje tako temeljni razvojni plan u skladu sa nacionalnim i EU standardima te će se koristiti kao temelj svih budućih projekata i planova. Ukupan rezultat provođenja strategije trebao bi biti poticanje konkurentnosti gospodarstva, unapređenje infrastrukture, poticanje društvenih djelatnosti, zaštita okoliša i razvoj ljudskih potencijala. Strategija grada Pleternice izrađena je za razdoblje 2014.-2020. sa glavnim temeljem - partnerstvom, između javnog, privatnog i društvenog sektora.

Metodologija izrade i provedbe Strategije razvoja grada Pleternice 2014.-2020.

Strategija razvoja grada Pleternice nastala je kao rezultat suradnje Grada Pleternice i Poduzetničkog centra Pleternica, a postupnim uključivanjem predstavnika društvenog, javnog i privatnog sektora u proces izrade. Analiza stanja napravljena je prikupljanjem internih i eksternih podataka te kroz partnerske konzultacije s interesnim skupinama sa područja grada koje su se imale priliku aktivno uključiti u proces izrade strategije.

Izrada strategije usklađena je sa pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologijom izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (ŽRS) (NN 53/10). ŽRS je planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se određuju strateški ciljevi i prioriteti održivog društvenog-gospodarskog razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave. Osim ŽRS, korišteni su sljedeći dokumenti i strategije: Europa 2020, Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013., Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020., Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije 2011.-2013., okviran Plan razvoja grada Pleternice do 2013.

Izrada strategije započeta je analizom postojećih temeljnih razvojnih i planskih dokumenata grada i strategija iz okruženja. Nakon sagledavanja zakonskih propisa vezanih za Grad Pleternicu koji su temelj za razvoj strategije, održan je niz radionica sa predstavnicima raznih sektora. Na radionicama su sudjelovali predstavnici gospodarskog, javnog, obrazovnog i civilnog sektora. Nakon zaprimanja i obrade prijedloga, krenulo se u izradu analize okruženja u kojoj su osim postojećih internih podataka i podataka sa radionica, uvršteni podaci relevantnih vanjskih suradnika i institucija. Radionice i analiza okruženja rezultirala su izradom SWOT analize koja je dala ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svakog od ključnih društveno-gospodarskih područja Grada. Snage su područja, resursi i sposobnosti unutar Grada na koje se Grad može osloniti u razvoju, a slabosti unutar okruženja ograničavaju razvoj Grada. Prilike su područja iz okruženja koje Grad Pleternica može iskoristiti za svoj razvoj, a prijetnje su područja van Grada koje mogu ugroziti njegov razvoj.

Nastavno na SWOT analizu definirani su strateški ciljevi i prioritete te mjere sa kojim se konkretno prioritete ostvaruju. Strateški ciljevi ostvaruju se u svrhu ostvarivanja vizije i misije Grada. Sve navedeno polaznica je za budući razvoj aktivnosti i projekata. Međusobnom suradnjom javnog, privatnog i civilnog sektora djeluje se na ostvarenju sadašnjih i budućih projekata, navedenih u bazi projekata.

U procesu donošenja proračuna vodit će se briga o tome da se raspoloživa sredstva usklade sa strategijom. U komunikacijskom planu predviđet će se informiranje javnosti o važnosti strategije razvoja grada Pleternice.

Gradonačelnik će nadzirati provedbu Strategije razvoja grada Pleternice te vrednovanje iste. Radna grupa ovlaštena od strane Gradonačelnika pratit će provedbu projekta te izvještavati Gradonačelnika i Gradsko vijeće o rezultatima provedbe aktivnosti definirane u akcijskom planu. Radna skupina biti će zadužena za nadzor baze projekata te pomoći kod pripreme i provođenja projekata uvrštenih u bazu koja je prilog strategiji razvoja grada Pleternice.

1.POLAZIŠNA TOČKA

Strateško planiranje razvoja grada Pleternice u razdoblju od 2014. do 2020. godine bazirano je na okvirnom Planu razvoja grada Pleternice do 2013.

U tom razdoblju planiranje razvitka grada Pleternice provodilo se u skladu sa okvirnim Planom razvoja Pleternice te su istim definirani ciljevi i prioriteti koji će rezultirati postavljenom vizijom. Navedeni strateški plan rezultat je dugotrajnog rada Gradske uprave i cijelog niza drugih aktera koji su identificirali 9 tematskih područja koja pojedinačno ukazuju na određene ciljeve i prioritete te u konačnici predstavljaju viziju razvoja grada Pleternice koja će se njima realizirati.

Navedena područja strateškog planiranja razvoja grada Pleternice su:

- Gospodarski razvoj i rast
- Poljoprivreda i ruralni razvoj
- Infrastruktura
- Obrazovanje i obuka
- Rekreacija i turizam
- Javne usluge
- Socijalno uključivanje i razvoj građanske inicijative
- Imidž
- Proces planiranja grada

Navedena područja obrađena su u analizi stanja (glava 3), gdje je prikazan doseg plana.

2. OKRUGLI STOLOVI

Grad Pleternica želi pri izradi strategije razvoja osluhnuti probleme, uvažiti prijedloge i zabilježiti sve ideje i zamišljene vizije svi naših sektora te pružiti im sudjelovanje u zajedničkom razvoju grada u idućem razdoblju 2014.-2020.

Kako bi ostvarili navedeno, organizirano je pet okruglih stolova na kojima su sudjelovali sljedeći sektori:

- **Javni sektor** na koji su pozvani predstavnici svih javnih institucija koje djeluju i služe gradu Pleternici.
- **Poljoprivredni sektor** na kojem su prisustvovali poljoprivrednici s područja grada Pleternice, predstavnici obiteljskih gospodarstava.
- **Civilni sektor** u sklopu kojeg su pozvane sve registrirane udruge sa područja grada
- **Obrazovni sektor** na koji su pozvani predstavnici svih obrazovnih institucija koje djeluju na ovom području; ravnateljica dječjeg vrtića, ravnateljica osnovne škole te predstavnici srednjih škola i veleučilišta, predsjednica sa članovima školskog odbora.
- **Gospodarski sektor** na kojem su sudjelovali svi poduzetnici koji svoje djelatnosti obavljaju na području grada Pleternice; obrtnici i tvrtke.

Na osnovi svih ideja i prijedloga uvaženih na okruglim stolovima formirana je grupa od **5 Strateških ciljeva**. Svaki strateški cilj podijeljen je na nekoliko prioriteta unutar kojih su unesene konkretne mjere prema kojima će se postupati i realizirati navedeni prijedlozi. Sve navedeno detaljno je razrađeno u poglavlju **broj 5 VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI**.

3. OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA GRADA PLETERNICE

3.1. Analiza okruženja

Grad Pleternica zauzima dio jugoistočnog područja Požeško-slavonske županije i ima Indeks razvijenosti 64,48% čime je uvršten u II skupinu po razvijenosti (50-75%). Grad Pleternica je četvrta po veličini od deset jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, površine od 203,64 km², što iznosi 14,51% ukupne površine Županije. Prema posljednjem popisu stanovništva (2011. god.) na području grada Pleternice živi 11.323 stanovnika, te prosječna gustoća naseljenosti iznosi 55,60 st/km².

Geografski, Pleternica zauzima ravničarske dijelove uz rijeku Londžu i Orljivu. Okružen je vijencem gora (Psunj, Papuk, Krndija, Dilj i Požeška gora), a nadmorska visina iznosi 122 metra. Vlada umjerena kontinentalna klima. Najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom 20,5oC, a najhladniji siječanj s prosječnom temperaturom od -1,1oC. Ukupne količine oborina kreću se od 700 do 900 mm godišnje.

Pleternica je s ostalim naseljima koja čine pleterničko administrativno područje povezana dijelom željezničkom prugom, a dijelom autobusnim linijama (kojima upravlja tvrtka iz privatnog sektora). Što se tiče gradskih prometnica i ulica, u razdoblju do 2013. započela je njihova rekonstrukcija koja je gotovo u cijelosti provedena.

Ovim područjem vode važni kopneni putovi (cestovni i željeznički) koji spajaju posavski prostor sa sjevernim dijelovima države što je sve skupa predstavljao glavni pokretač razvoja ovog područja (o tom svjedoči činjenica da se najveći dio naselja razvio upravo na cestovnim pravcima Nova Kapela - Pleternica - Požega, odnosno Kutjevo - Pleternica i Pleternica - Đakovo te Pleternica - Slavonski Brod). To ukazuje kako Pleternica ima vrlo povoljan prometni položaj. Udaljenost do autoceste A-3 (Bregana-Lipovac) iznosi 18 km, a isto toliko je udaljena i od željezničke pruge Zagreb-Vinkovci. Udaljenost do graničnog prijelaza Slavonski Brod/Bosanski Brod (BiH) iznosi 35 km. Sam grad Pleternica nalazi se na križanjima pet cesta i dvije željezničke pruge.

17. siječnja 1997. godine Pleternica je proglašena Gradom kada započinje i najveći razvoj grada Pleternice. To se vidi po ostvarenim preduvjetima za razvoj gospodarstva te po izgradnji Pleternice, njejoj urbanizaciji, dodatnim kulturnim, športskim, zabavnim i tradicijskim sadržajima te općenito većoj kvaliteti života stanovnika.

Danas je Pleternica jedan od 5 gradova u Požeško-slavonskoj županiji (uz Požegu, Pakrac, Lipik i Kutjevo). Na području Požeško-slavonske županije, prema podacima Državne geodetske uprave, središnjeg registra prostornih podataka iz 2011. godine, kao i prema recentnim podacima Državnog zavoda za statistiku, nalazi se 277 naselja. U obuhvatu 5 gradova se nalazi 154 naselja koja obuhvaćaju površinu od 1.072,27 km² (59,07% od površine Županije), dok se preostalih 123 naselja nalaze unutar 5 općina, zauzimajući površinu od 742,96 km² (40,93% površine Županije).

Administrativno gledano, Grad Pleternicu čini mjesto Pleternica zajedno sa još 38 okolnih sela (stanje 2011. godine), a ona su abecednim redom: Ašikovci, Bilice, Blacko, Brđani,

Bresnica, Brodski Drenovac, Bučje, Buk, Bzenica, Ćosinac, Frkljevci, Gradac, Kadanovci, Kalinić, Knežci, Komorica, Kuzmica, Lakušija, Mali Bilač, Mihaljevići, Novoselci, Pleternica, Pleternički Mihaljevci, Poloje, Požeška Koprivnica, Ratkovicica, Resnik, Sesvete, Srednje Selo, Sulkovci, Svilna, Trapari, Tulnik, Vesela, Viškovci, Vrčin Dol, Zagrađe i Zarić. Grad djeluje kroz rad Gradskog vijeća kao predstavničkog tijela, Jedinstvenog upravnog odijela i gradonačelnika-ce, kao izvršnog tijela, Savjet mladih grada Pleternice te mjesne odbore. Sukladno Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku 2012. (NKPJS, NN 96/12 i 102/12), od 01. siječnja 2013. godine Požeško - slavonska županija je ušla u sastav statističke regije - Kontinentalna Hrvatska.

Strateškim dokumentima prostornog uređenja Republike Hrvatske (Strategija i Program prostornog uređenja RH) određene su, u odnosu na fizionomske razlike hrvatskoga teritorija, tri velike prostorne cjeline: Županije Središnje Hrvatske, Županije Jadranske Hrvatske i Županije Istočne Hrvatske. Požeško-slavonska županija pripada skupini županija Istočne Hrvatske.

3.2. Stanje infrastrukture

3.2.1. Cestovna infrastruktura

U Požeško-slavonskoj županiji ukupno postoji 8 državnih, 26 županijskih i 77 lokalnih cestovnih pravaca. Sveukupno, državnih cesta ima 218,6 km, županijskih i lokalnih cesta ima 469,38 km odnosno 200,98 km županijskih i 268,40 km lokalnih cesta. Od ukupne dužine županijskih i lokalnih cesta nije asfaltirano 83,90 km.

Područjem grada Pleternice prolaze državne ceste D 38 (Požega-Pleternica-Djedina Rijeka), D 49 (Pleternica-Batrina-Lužani (A3) i D 525 (Pleternica- Bilice- Slavonski Brod).

Tablica 1. Državne ceste

GRAD PLETERNICA-državne ceste	
OZNAKA CESTE	UKUPNA DULJINA U km
D 38	5,312
D 49	2,828
D 525	1,927

Izvor: Županijska uprava za ceste

Županijske ceste koje prolaze kroz područje grada Pleternice su: Ž 4030, Ž 4185 i Ž 4162 ukupne dužine 23,9 km, sve su asfaltirane a uz njih se proteže 3 km nogostupa. Sve navedeno čini 11,89% učešća u ukupnoj mreži županijskih cesta.

Lokalne ceste koje se nalaze na području grada čine ukupno 61,10 km dužine, od toga je neasfaltirano 18,90 km te 3,30 km nogostupa uz njih. Lokalne ceste čine 22,76% učešća u ukupnoj mreži lokalnih cesta te 18,11% učešća u mreži javnih cesta (županijskih i lokalnih).

Tablica 2. Lokalne ceste

GRAD PLETERNICA-lokalne ceste				
Red. broj	Oznaka	Dužina (km)	Neasfaltirano (km)	Nogostup (km)
1.	L 41054	6,30	4,60	1,30 jednostrano
2.	L 41055	4,00	0,00	0,00
3.	L 41056	4,30	0,00	0,00
4.	L 41057	4,20	1,80	0,00
5.	L 41058	2,80	0,00	0,00
6.	L 41059	2,30	0,00	0,00
7.	L 41060	3,70	0,00	0,00
8.	L 41061	0,90	0,00	0,00
9.	L 41062	6,00	0,70	0,00
10.	L 41063	2,60	2,60	0,00
11.	L 41067	2,50	0,00	0,00
12.	L 41068	4,50	3,80	0,00
13.	L 41069	0,50	0,00	0,00
14.	L 41070	1,10	0,00	0,00
15.	L 41071	1,60	0,00	0,00
16.	L 41072	2,50	1,10	0,60 jednostrano
17.	L 41073	1,10	0,80	0,00
18.	L 41074	1,90	0,00	0,00
19.	L 41075	1,80	0,00	0,00
20.	L 41076	4,30	3,50	0,00
21.	L 41078	2,20	0,00	1,41 jednostrano
Ukupno:		61,10	18,90	3,30

Izvor: Hrvatske ceste d.o.o.

U gradu Pleternici je potrebno poboljšati cestovnu infrastrukturu te modernizirati postojeću koja nije obuhvaćena dosad.

3.2.2. Željeznička infrastruktura

Željeznička infrastruktura na području grada Pleternice sastoji se od pruge za potrebe putničkog prijevoza i teretnog prometa. Pravci prometovanja željezničke pruge su u smjeru Požege (Velike) i prema Našicama -Osijeku (koja trenutno nije u funkciji zbog rekonstrukcije) te na jugu u smjeru Nove Kapele (priključak na prugu Zagreb - Vinkovci). Na području Pleternice nalaze se kolodvor Pleternica i kolodvor Blacko Jakšić koji su zaposjednuti te stajališta Ratkovic, Bučje, Požeška Koprivnica, Sulkovci, Novoselci, Zarilac i Knežci koja nisu zaposjednuta. Ukupna kilometraža pruge na području grada

Pleternice je 25 km i 600 m.

U domeni željezničke infrastrukture uočene su potrebe za ponovnom uspostavom prometa u željezničkom pravcu Pleternica - Našice - Osijek prvenstveno zbog velikog broja studenata koji putuju na školovanje u navedenim pravcima. Također je potrebno urediti nedovoljno uređene cestovne prijelaze preko željeznice, stajališta, neiskorišteni prostor oko kolodvora te industrijski kolosjek za korisnike industrijske zone na čijem je prostoru po lokaciji i smješten.

3.2.3. Telekomunikacijska infrastruktura

Poštanski i telekomunikacijski promet osiguran je na području Požeško-slavonske županije kroz četiri osnovna segmenta javne komunikacije:

- u nepokretnoj mreži,
- u pokretnoj mreži,
- radio komunikacija i
- poštanski promet.

Na području grada Pleternice izgrađena je kompletna distributivna telekomunikacijska infrastruktura. Mobilnu mrežu govornih i podatkovnih usluga na području grada Pleternice pružaju sljedeći operateri: VIP, Tele2 i T-Mobile (navodimo one sa većim brojem korisnika). U Gradu je pošta, mjesna telefonska centrala te magistralni i mjesni vodovod.

3.2.4. Energetska infrastruktura

U Požeško-slavonskoj županiji energetske građevine međužupanijskog i državnog obuhvaćaju prijenosni 400 kV dalekovod te prijenosna i transformacijska 110 kV postrojenja, kao i magistralne cjevovode (plinovode, naftovode, produktovode). Električnom energijom opskrbljuje se iz 4 pravca:

- DV 400kV TS Žerjavinec-TS Ernestinovo;
- DV 110 kV Nova Gradiška-TS Požega;
- DV 110 kV TS Požega - TS Slavonski Brod 1;
- DV 110 kV TS Međurić-TS Daruvar.
- TS 110/35 kV Požega.

3.2.4.1. Plinoopskrba

Potrebe distribucije i opskrba prirodnog plina u Pleternici obavlja se preko tvrtke Montcogim-Plinara koja je osnovana 1997. te posjeduje koncesiju za distribucijsko područje grada Pleternice. Prema zadnjoj statistici u listopadu 2013. godine u pogonu je bilo cca 43 km distributivne srednjetačne plinske mreže i to u sljedećim naseljima: Ćosinac, Sesvete, Gradac, Pleternica, Bresnica, Sulkovci, Vesela, Blacko, Viškovci i Srednje

Selo. Tijekom 2012. godine ostvarena je potrošnja plina od 1.052.000m³, a plin je priključilo ukupno 720 potrošača. Potrošači plina su domaćinstva u iznosu od 80%. Napajanje plinom distribucijske mreže obavlja se preko mjerno reducirane stanice (MRS-a) Ferovac koja se nalazi na regionalnom plinovodu Čaglin-Požega.

3.2.4.2. Elektroenergetika

Područje grada Pleternice opskrbljuju tri distributera i to HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Energija 2 sustavi d.o.o. i RWE energija. Ukupno je 7 trafostanica sa 10/20/kV te 1 trafostanica sa 30 kV.

Na području grada Pleternice javna rasvjeta izgrađena je u većini naselja. Planira se eventualna rekonstrukcija ili postavljanje novih stupnih mjesta te zamjena natrijevih izvora svjetlosti s LED izvorima. Izrađena je niskonaponska mreža na potpunom području Grada.

3.2.4.3. Obnovljivi izvori energije

Uz konvencionalne izvore grad Pleternica pruža informativnu pomoć pri korištenju alternativnih izvora energije i uvođenje kongeneracijskih postrojenja gdje se osobito važnim ističe obnovljivost izvora te ekološka prihvatljivost i smanjenje zagađenja (osobito emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova).

U Pleternici već postoji mala hidroelektrana na rijeci Orpljavi u vlasništvu Grada Pleternice. To je ujedno prva hidroelektrana u vlasništvu neke jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj i prva mala hidroelektrana izgrađena nakon osamostaljenja Hrvatske. Hidroelektrana je snage 220 kW, a planira se da će godišnje proizvoditi 1,1 milijuna kWh električne energije (što je dovoljno za podmirenje troškova javne rasvjete).

U gradu je postavljena i solarna elektrana snage 15kW na zgradu Poduzetničkog inkubatora - Plink, koji je u vlasništvu Grada. Grad želi slijediti taj primjer te postavljati solarne elektrane na većini građevina u svom vlasništvu te time potaći korištenje alternativnih izvora energije na temelju vlastitog primjera.

Potrebno je potaći dodatno uvođenje izvora energije iz obnovljivih izvora energije, a želja je i izgraditi solarni park.

3.2.5. Vodna opskrba

Odredbama Zakona o vodama, vode su podijeljene na državne i lokalne. Na području Požeškoslavonske županije imamo 105,40 km državnih voda (Orpljava, Londža, Veličanka, Ilova i Pakra) i 689,90 km lokalnih voda (Orpljava, Lonža, Pakra, Bijela, Brzaja, Stražemanka, Dubočanka, Kaptolka, Vetovka, Orpljavica, Vrbova i Kutjevačka Rika).

3.2.5.1. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Postojeći vodoopskrbni sustav Požege pokriva područje s 2 Grada (Požega i Pleternica) i 6 općina (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Kutjevo i Velika). To je distributivno područje komunalnog poduzeća "Tekija" d.o.o. Požega, a vodoopskrbni sustav pokriva veliki dio naselja svih gradova i općina. Okosnicu vodoopskrbnog sustava čini vodovod grada Požege sa svojim crpilištima "Luka" i "Zapadno Polje", izvorištima/kaptažama i zahvatima Sražemanke, Veličanke, Kutjevačke rike i Bistre na južnim obroncima Papuka i Krndije, vodospremnica "Sv.Vid" i "Glavica" i "Pleternica" (planirani u izgradnji) i magistralnim cjevovodima koji povezuju glavne objekte i veća naselja. Ukupna dužina cjevovoda je cca 350 km.

Za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda te zbrinjavanje komunalnog otpada na području grada Pleternice nadležna je tvrtka Tekija d.o.o. iz Požege.

Na javni vodoopskrbni sustav priključeno je 30 naselja sa područja grada Pleternice, ukupno 3.601 kućanstvo sa 1.900 priključaka (173 gospodarstvo i 1.727 domaćinstvo) na 78.400 m dužine distributivne mreže. Od ukupno 38 naselja s područja grada Pleternice svega njih 8 nije priključeno na vodoopskrbni sustav.

Kanalizacija (odvodnja) na području grada Pleternice planira se realizirati u skoro vrijeme, zaključno sa 2020. godinom. Postojeći sustav odvodnje na području grada je mješovitog tipa, a otpadne vode se ispuštaju na više mjesta direktno u rijeku Orljavu.

3.2.5.2. Uređenje vodotoka i voda

Uređenje vodotoka i voda je u nadležnosti Hrvatskih voda. Redovito provode preventivne, redovne i izvanredne radove obrane od poplava na branjenom području malog sliva Orljava-Londža.

Površina sliva rijeke Orljave iznosi 1.580 km² na ušću u rijeku Savu, dok je na prostoru Požeško-slavonske županije to prostor od 1278,9 km² (jedan od podataka navodi površinu od 1249km²) odnosno 745 km² na ušću rijeke Londže. Dužina rijeke Orljave iznosi 86 km, a dužina hidrografske mreže (vodotoci duži od 3 km) je 570 km. Značajniji pritoci rijeke Orljave su: Londža, Veličanka, Vetovka, Kaptolka, Emovačkipotok, Sestarci, Trnovac, Brzaja, Oljasi, Orljavica i Vučjak, a rijeke Londže: Vrbova, Kutjevačka rika, Lončarski potok, Krajna, Pačica, Rosinac i Skocijanovac.

Uređenjem rijeke Londže je uspostavljen sustav odvodnje i zaštite od brdskih voda u dolinskom dijelu oko 20,2 km, utvrđene su smjernice razvitka istočnog dijela županije kroz prioritetnu izgradnju objekata akumulacije Londže, (višenamjensko gospodarsko značenje).

Rješenje za zaštitu od većih voda je kroz izgradnju akumulacije Londža, koja se planira dovršiti kroz dvije etape.

I. etapom - Londža je predviđena kao retencija, a u

II. etapi stvara se akumulacija zapremine 8,9 milijuna m³ vode.

U prijelaznoj fazi izgradnje bilo je potrebno izmještanje lokalne ceste, što je riješeno 2011. godine kada je izvršena rekonstrukcija lokalne ceste Čaglin-Jezero, dionica Čaglin-Kneževa (3.405 m) injezina zaštita od velikih voda akumulacije Londža.

Akumulacija/retencija Vrbova objekt je sustava obrane od poplava, a lociran je u središnjem dijelu Požeštine na vodotoku Vrbova, koji redovito poplavljuje dio grada Pleternice i naselje Gradac, i izgrađena je 2012.godine. Osim zaštite od poplave, retenciju-akumulaciju je moguće koristiti i za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

Provedbom mjera obrane od poplava, rizici od poplava mogu smanjiti na prihvatljivu razinu a sukladno Zakonu o vodama obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode. Državni plan obrane od poplava uređene su teritorijalne jedinice, stadije obrane, mjere obrane uključivo i preventivne mjere, nositelje obrane, način upravljanja, sadržaj provedbenih planova obrane, sustav obavješćivanje i upozoravanje, sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima. Branjeno područje na području naše Županije je područje malog sliva Orljava - Londža.

Izgradnjom planiranih akumulacija (Londža, Vrbova, Kamenska) kao višenamjenskih akumulacija bitnije bi utjecale na zaštitu od poplava gradova i naselja, te gospodarskih objekata, u slivovima rijeka Orljave i Londže.

3.2.6. Postupanje s otpadom

Sukladno Zakonu o otpadu u gospodarenje otpadom uključene su sve razine uprave i to:

- Država - odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada,
- županija - odgovorna za gospodarenje svim vrstama otpada, osim opasnim otpadom, a
- jedinice lokalne samouprave (grad i općina) - odgovorni za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prikupljanje i odvoz otpada na području grada Pleternice obavlja tvrtka Tekija d.o.o. iz Požege koja prikupljeni otpad odlaže na legalnoj sanitarnoj deponiji „Vinogradine“ u k.o.Mihaljevci na k.č.br. 700. Ukupna površina objekta unutar ograde je 10ha od čega je 5,7ha predviđeno za prostor za odlaganje otpada.

Na području grada Pleternice postavljena su dva „zelena otoka“ za razdvajanje otpada (plavi-papir, zeleni-staklo, žuti-plastika). Odvojeni sakupljeni otpad sa „zelenih otoka“ odvozi se na reciklažno dvorište odlagališta „ Vinogradine“ te nadalje putem ovlaštenih sakupljača i oporabitelja preuzima i odvozi na oporabu.

Zbrinjavanje građevinskog otpada na području grada Pleternice rješava se zatrpavanjem postojećih depresija nasipavanjem i planiranjem zemljanog sloja po zapunjavanju depresija.

3.3. Kulturna dobra

Kulturna dobra grada Pleternice, osim registriranih dobara su i povijesna svjedočanstva, priče i legende koje bi trebale biti stavljene u funkciju dobrobit svih stanovnika na području grada Pleternice. Takva dobra su osnova turističke valorizacije i ekonomskog probitka cijelog područja. Pleterničko područje je bogato arheološkim nalazištima te se na cijelom području nalazi 41 registrirano arheološko nalazište. Prema registru kulturnih dobara Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine te Konzervatorskog odjela u Požegi na području grada postoji 7 registriranih nepokretnih kulturnih dobara.

Uz ova zaštićena kulturna dobra valja istaknuti i mnoga kulturna dobra koja nisu registrirana niti pod zaštitom ali su od posebne važnosti za grad Pleternicu: Crkva uTulniku, Viškovački grad, Rosenfeldov hotel, Munjara i druge. Potreno je iste urediti ili potaći uređenje, a kao preduvjet preurediti okoliš oko njih i staviti informativne ploče kao poticanje razvoja svijesti o postojećim resursima.

Tablica 3. Nepokretna kulturna dobra

NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE			
r.br.	MJESTO	NAZIV KULTURNOG DOBRA	k.o.
1.	BILICE	Kapele sv. Jurja	Zagrađe
2.	BRODSKI DRENOVAC	Crkva sv. Dimitrija	Drenovac
3.	KUZMICA	Crkva sv. Kuzme i Damjana	Kuzmica
4.	RATKOVICA	Kapela sv. Mihovila	Ratkovica
5.	SESVETE	Crkva Svih Svetih	Sesvete
6.	KUZMICA	Kurija Kušević	Kuzmica
7.	PLETERNICA	Vinski podrum	Pleternica

Izvor: Ministarstvo kulture

Tablica 4. Arheološka nalazišta

ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE			
br.	MJESTO	NAZIV	STATUS
1.	AŠIKOVCI	Prapovijesno naselje	E
2.	BLACKO	Srednjovjekovni grad Rudine	E
3.	BRĐANI	Antičko nalazište	E
4.	GRADAC	"Babišnjača", prapovijesno naselje	E
5.	GRADAC	"Crkvište na Markovcu," prapovijesno naselje	E
6.	GRADAC	"Klasje", prapovijesna nekropola	E
7.	GRADAC	"Polje Podsik", prapovijesno naselje	E
8.	GRADAC	"Njiva uz Delac", prapovijesno naselje	E
9.	GRADAC	Srednjovjekovno nalazište	E
10.	GRADAC	"Krči", srednjovjekovno nalazište	PR
11.	GRADAC	"Zatoke", srednjovjekovno nalazište	PR
12.	KNEŽICI	"Starnik", antičko nalazište	E
13.	KNEŽICI	Arheološko nalazište "Tulničica" i "Krčevine"	PR
14.	KOMORICA	"Gornje Luke", srednjovjekovno nalazište	PR

15.	KOPRIVNICA	"Ječmišće", prapovijesno nalazište	PR
16.	KUZMICA	Krčevine	PR
17.	LAKUŠIJA	"Granični gaj", paleolitičko nalazište	E
18.	MALI BILAČ	Prapovijesno nalazište	E
	MALI BILAČ	"Arheološko nalazište Mali Bilač (groblje iz mlađeg željeznog doba)	U postupku utvrđivanja svojstva kulturnog dobra
20.	NOVOSELCI	"Šikare", "Paljevine" - prapovijesno	E
21.	NOVOSELCI	Antičko naselje	E
22.	NOVOSELCI	Srednjovjekovni naselje	E
23.	NOVOSELCI	"Pole Markovac", prapovijesno naselje	E
24.	NOVOSELCI	"Šikara"- prapovijesno, antičko i srednjovjekovno nalazišta	E
25.	NOVOSELCI	"Luke", srednjovjekovno nalazište	PR
26.	PLETERNICA	Prapovijesno naselje	E
27.	PLETERNICA	"Gložđe", prapovijesno nalazište	PR
28.	PLETERNICA	Arheološka zona Krčevine	P-3057
29.	PLETERNICA	Arheološko nalazište "Gornjice"	PR
30.	PLETERNICA	"Omerovke, Tukovi"	PR
31.	RATKOVICA	Arheološka zona Krušćik	P-3267
32.	SESVETE	Antičko nalazište	E
33.	SULKOVC	Prapovijesno nalazište	E
34.	SULKOVC	"Lazci", srednjovjekovno nalazište	PR
35.	TULNIK	"Mula", "Krišnjak" - prapovijesno nalazište	R-453
			R-505
36.	VESELA	Prapovijesno nalazište	E
37.	ZAGRAĐE	Srednjovjekovno nalazište	E
38.	ZAGRAĐE	Srednjovjekovno naselje	E
39.	ZAGRAĐE	Prapovijesno nalazište	E
40.	ZARILAC	Arheološko nalazište "Grabaračke livade"	R-567
41.	ZARILAC	Arheološko nalazište	PR

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Pleternice

Shodno sve većim interesima stanovništva za centrom za modernu tehnologiju, u planu Grada nalazi se i izgradnja takvog urbanog centra u vidu inkubatora za informatiku ili slične institucije s ciljem razvoja IT tehnologije.

3.4. Zaštićeni dijelovi prirode

3.4.1. Ugrožena rijetka staništa

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području Grada Pleternice prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. Ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 7/06, NN 119/09) i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Tablica 5. Zastupljenost stanišnih tipova

TIP STANIŠTA	NKS KOD	%
Aktivna seoska područja	J11	5,77
Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	J11/J13	0,28
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	40,62
Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I81	0,14
Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume	E45	6,96
Mezofilne livade Srednje Europe	C23	7,11
Mješovite hrastovograbove i čiste grabove šume	E31	25,02
Mozaici kultiviranih površina	I21	0,53
Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I21/J11/I81	0,73
Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze	E32	11,37
Urbanizirana seoska područja	J13	0,24
Uzgajališta životinja	J45	0,02
Vlažne livade Srednje Europe	C22	1,09
Vlažni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci	C24	0,13
	Ukupno:	100,00

Izvor: Prostorni plan uređenja grada Pleternice

3.4.2. Zaštićene i ugrožene vrste

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.

Sisavci

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, područje Grada Pleternice je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca. Od ugroženih vrsta izdvajamo slijedeće najugroženije vrste: sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*) i velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*).

Mjere zaštite:

U cilju zaštite šišmiša, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije.

Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je jedan dio špilja predvidjeti kao područja zatvorena za javnost, a u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.

Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke ornitoloških studija izrađenih u okviru LIFE III CRO-NEN projekta (izradio Zavod za ornitologiju, HAZU), kao i *Crvenu knjigu ugroženih ptica Hrvatske*, područje Grada Pleternice je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica.

Od ugrožene i strogo zaštićene ornitofaune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti slijedeće vrste: štekavac (*Haliaeetus albicilla*), patka njorka (*Aythya nyroca*), crna roda (*Ciconia nigra*), crna lunja (*Milvus migrans*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), golub dupljaš (*Columba oenas*), mala šljuka (*Lymnocyptes minima*), šljuka (*Scolopax rusticola*).

Mjere zaštite:

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, vađenje šljunka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).

U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (N.N. 118/09).

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

Vodozemci

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Grada Pleternice je stanište slijedećih ugroženih vrsta vodozemaca: Bombina bombina-crveni mukač, Hyla arborea-gatalinka, Triturus dobrogicus-veliki panonski vodenjak.

Mjere zaštite: Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Gmazovi

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Grada Pleternice je stanište sljedećih ugroženih vrsta gmazova: *Emys orbicularis*-barska kornjača .

Mjere zaštite: Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

Prema Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske područje Grada Pleternice je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba. Od strogo zaštićene riblje faune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste: šaran (*Cyprinus carpio*), mladica (*Hucho hucho*), bolen (*Aspius aspius*), potočna mrena (*Barbus balcanicus*), karas (*Carassius carassius*), jez (*Leuciscus idus*), manjić (*Lota lota*), piškur (*Misgurnus fossilis*), zlatna nežica (*Sabanejewia balcanica*), potočna pastrva (*Salmo trutta*), blistavac (*Telestes (Leuciscus) souffia*), nosara (*Vimba vimba*) i mali vretenac (*Zingel streber*).

Mjere zaštite: U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Grada Pleternice obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH. Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke približavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Prema Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske (u pripremi), područje Grada Pleternice je stanište više ugroženih vrsta leptira a najugroženija su: Močvarni plavac (*Maculinea alcon*), Šareni ve (*Nymphalis vaualbum*) i Apolon (*Parnassius apollo*).

Mjere zaštite: Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara. U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima. Radi očuvanja europski ugroženih leptira plavaca (*Maculinea*) koji su usko vezani uz vlažne livade s određenim biljnim zajednicama, potrebno je takve livade evidentirati i dugoročno osigurati njihov opstanak (redovita košnja) te ih zaštititi kao područja ekološke mreže RH.

3.4.3. Zaštita prirode i okoliša

Grad Pleternica svoj rad i djelovanje usmjerava prema održivom razvoju kroz očuvanje prirode i okoliša što je vrlo važna komponenta razvoja zdravijeg i kvalitetnijeg života. Sve navedeno podrazumijeva zdrav i očuvan prirodan okoliš koji je temelj za razvoj niza djelatnosti u smjeru turizma, ekološke poljoprivrede što vodi ne samo prema ekološkoj osviještenosti stanovništva već i ekonomskoj dobiti i boljoj egzistenciji. Strateško planiranje razvoja mora se temeljiti na aktivnijem očuvanju prirode i okoliša te provođenju mjera sprečavanja onečišćenja zraka, vode, razine buke, prostornog zagađenja i ostalih štetnih utjecaja na okolinu.

Grad Pleternice svoj gospodarski razvoj nastoji uravnotežiti s zaštitom prirode i okoliša te sve aktivnosti usmjerava k optimalnom i racionalnom korištenju raspoloživih prirodnih resursa uz minimiziranje štetnih negativnih utjecaja na okoliš.

Kroz svoje akcije i postupanja Grad Pleternica želi povećati razinu osviještenosti svojih stanovnika te ih potiče kroz zajednička sudjelovanja u organiziranim aktivnosti i eko-programima kojima se educiraju razne dobne skupine stanovništva. Posebno se u ove akcije uključuju osnovnoškolska djeca koja uz program terenske nastave obilaze prirodna područja i na taj način shvaćaju važnost očuvanja prirode i okoliša. Također se razmišlja o eventualnim mogućnostima da se neka područja poput parka i sl. stave pod zaštitu okoliša u nekom vidu.

Područja ekološke mreže RH

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode, a proglašena Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže.

Smjernice za mjere zaštite navedene su u daljnjem tekstu, a opisi pojedinih područja Ekološke mreže nalaze se u prilogu ove stručne podloge. Funkcionalnost ekološke mreže osigurana je zastupljenošću njezinih sastavnica. Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (potencijalna "SAC" područja - Special Areas of Conservation) te međunarodno važna područja za ptice (potencijalna "SPA" područja - Special Protection Areas). Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog. Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove koja su uz šifru područja označena s #, kao i sva međunarodno važna područja za ptice, predstavljaju potencijalna područja NATURA 2000.

Područja Grada Pleternice obuhvaćena mrežom NATURA 2000 su:

- Područje uz rijeku Orjavu
- Šume na Dilj gori

1. Orjava

Prema podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode pSCI područje Orjava obuhvaća dio toka rijeke Orjave od mosta na cesti Kuzmica-Blacko-Jakšić do mosta na cesti Brodski Drenovac-Dragovci (slika 1). U sklopu ovog područja zaštićen je stanišni tip Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion* te školjkaš obična lisanka, *Unio crassus* (tablica 1).

Slika 1. pSCI područje Orjava-crveno, područje Šume na Dilj Gori-zeleno (preuzeto s <http://natura2000.dzsp.hr/natura/>)

Tablica 6.. Vrste i staništa pSCI područja Orjava

Kod	Naziv pSCI područja	Vrste	Stanište kod*	Jed. upr.
HR2001385	Orjava	<i>Unio crassus</i>	3260	JU PSŽ

*3260 Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*
Izvor Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem PSŽ

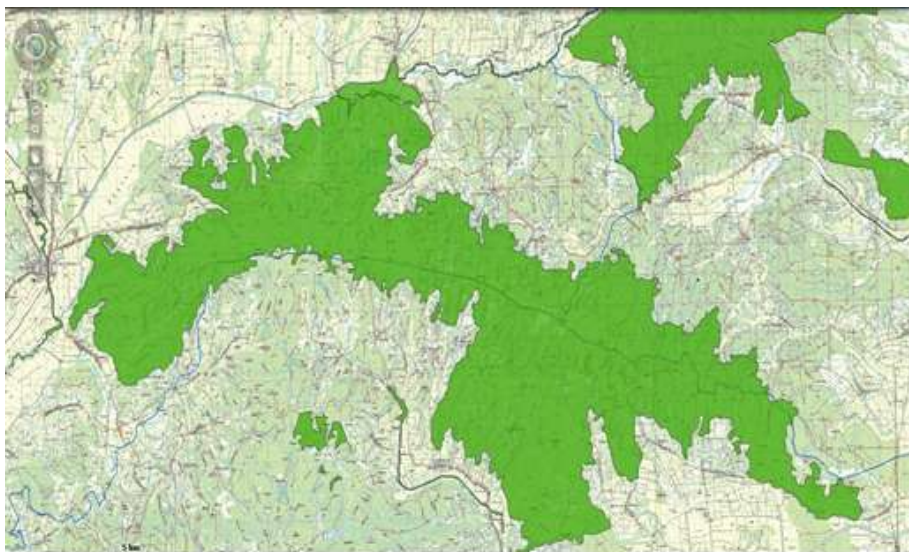
2. Šume na Dilj gori

Prema Državnom zavodu za zaštitu prirode područje Šume na Dilj gori sadrži tri stanišna tipa:

- Panonske šume s *Quercus pubescens* (Natura kod 91H0)
- Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*) (91L0)
- Panonsko-balkanske šume kitnjaka i sladuna (91M0).

Šuma hrasta kitnjaka i običnog graba (*As. Epimedio-Carpinetum betuli*, NKS E.3.1.5.) i šuma hrasta medunca i crnog jasena (*As. Orno-Quercetum pubescentis*, NKS E.3.4.7.) rasprostranjene su na području sjevernog Dilja u Požeško-slavonskoj županiji (gospodarska jedinica „Sjeverni Dilj pleternički“). Prva zajednica ulazi u stanišni tip Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*), a druga u stanišni tip Panonske šume s *Quercus pubescens* koji nosi oznaku prioriternih staništa.

Iako se na internetskim kartama Državnog zavoda za zaštitu prirode pSCI područje Šume na Dilj gori nalazi samo u Osječko-baranjskoj županiji, od ukupno 15.014,33 ha predloženog zaštićenog područja, samo se manji dio nalazi u ovoj županiji. U Požeško-slavonskoj županiji nalazi se 45,89% ukupne površine ovog područja, a značajni dio se nalazi i u Brodsko-posavskoj županiji.

Slika 2. pSCI područje Šume na Dilj gori-zeleno (preuzeto s <http://natura2000.dzsp.hr/natura/>)

Tablica 7. Vrste i staništa pSCI područja Šume na Dilj gori

Kod	Naziv pSCI područja	Vrste	Stanište kod*	Jed. upr.
HR2000623	Šume na Dilj gori	<i>Platanthera bifolia</i> <i>Orchis tridentata</i> <i>Orchis simia</i> <i>Orchis purpurea</i> <i>Glyceria fluitans</i> <i>Glyceria plicata</i> <i>Lilium martagon</i> <i>Ophrys apifera</i> <i>Equisetum hyemale</i> <i>Digitalis ferruginea</i> <i>Carex riparia</i> <i>Euplagia quadripunctaria</i> <i>Cordulegaster heros</i>	91H0 91L0 91M0	JU OBŽ

*91H0 Panonske šume s *Quercus pubescens*

91L0 Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*)

91M0 Panonsko-balkanske šume kitnjaka i sladuna

Izvor Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem PSŽ

3.5. Demografska analiza

Demografski razvoj je jedno od ključnih strateških čimbenika razvoja Županije, jer stabilan, prirodan i pozitivan razvoj stanovništva jedna je od temeljnih društvenih, gospodarskih, političkih vrijednosti, a kao takav i pokazatelji stanja u prostoru. Požeško-slavonska Županija je nažalost prema posljednjem međupopisnom razdoblju (2001.-2011.) u Republici Hrvatskoj zabilježila pad broja stanovnika i ubraja se u ostalih 17 županija s negativnim porastom stanovništva.

Prema popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. god, na prostoru Požeško-slavonska županije živjelo je 78.034 stanovnika. Grad Pleternica sa svojom okolicom bilježi 11.323 stanovnika što predstavlja 14,51% ukupnog broja stanovništva Požeško-slavonske županije (78.034). Depopulacija je izazvana posljedicama nastalih ekonomskih problema te odlaskom mladih na visoko školovanje u veće gradove gdje po završetku obrazovanja imaju veće mogućnosti zapošljavanja te niz navedenih faktora u većini slučajeva dovodi do stalnog iseljavanja s područja grada Pleternice.

Odnosi spolno-dobne strukture stanovništva pokazuje temelj iz kojeg se očitavaju reproduktivni, radni, starosni i drugi pokazatelji populacije. Od ukupno 78.034 stanovnika

na području Županije u 2011. godini više je živjelo žena 40.187 (51,50 %) od muškaraca 37.847 (48,50 %) slično kao na državnoj razini tako je i u općinama i gradovima Požeško-slavonske županije više je živjelo žena nego muškaraca.

Prosječna starost stanovništva Grada Pleternice iznosi 39,8 godina (37,9 godina za muškarce i 41,7 godina za žene). Indeks starenja iznosi 87,1 % (67,0 % za muškarce i 108,8% za žene) što zbog indeksa većeg od 40 ukazuje na izražen proces starenja. Koeficijent starosti je 22,9 % (18,5% za muškarce i 27,3% za žene) te kako prelazi granicu od 12% smatra se da stanovništvo ulazi u proces starenja što svakako potkrepljuje prethodnu činjenicu.

Pregled stanovništva prema dobnoj strukturi, završenom stupnju školovanja i informatičkoj pismenosti nalazi se prikazan u tablicama.

Tablica 8. Popis stanovništva Grada Pleternice prema dobnoj skupini

	0-14		15-64		65 i više		Ukupno
sv.	2.035	17.97%	7.262	64.14%	2.026	17.89%	11.323
M	1.065	18.95%	3.784	67.33%	771	13.72%	5.620
Ž	970	17.01 %	3.478	60.99%	1.255	22 %	5.703

Izvor: DZS- Popis stanovništva 2011.

Tablica 9. Popis stanovništva Grada Pleternice starijeg od 15 godina prema završenom stupnju obrazovanja

Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti	Nepoznato
9.288	329	144	1.369	2.655	4.142	298	276	1	74

Izvor: DZS- Popis stanovništva 2011.

Tablica 10. Popis stanovništva Grada Pleternice starijeg od 10 godina prema informatičkoj pismenosti

Ukupno	Obrada teksta			Tablični izračuni			Korištenje elektroničkom poštom			Korištenje internetom		
	Da	ne	nepoznato	da	ne	nepoznato	da	ne	nepoznato	da	ne	nepoznato
10.123	4.278	5.803	42	3.509	6.566	48	4.113	5.963	47	4.761	5.301	61

Izvor: DZS- Popis stanovništva 2011.

Kroz analizu stanovništva i tržišta rada, Grad planira analizirati resurse, a ugrožene ili one koje manjka, uključiti u jedan od vidova cjeloživotnog učenja.

Područje Požeško-slavonske županije obuhvaća površinu od 1.815,23 km² s prosječnom gustoćom naseljenosti od 42,99 stanovnika/km² te se ubraja u skupinu rijetko naseljenih županija Republike Hrvatske. Grad Požega ima najveću gustoću naseljenosti koja iznosi 196,01 st/km² slijedi ga općina Jakšić s 92,75 st/km², grad Pleternica s 57,15 st/km², te općina Kaptol s 40,61 st/km². Svi ostali gradovi i općine imaju gustoću naseljenosti manju od 40 stanovnika na km².

Godine 2011. Prirodni prirast u Požeško-slavonskoj županiji je -355 osoba. Živorodenih je bilo 691 i umrlih 1046 osoba. Grad Pleternica imao je pad od -59. Bolji pokazatelj reprodukcije je vitalni indeks (relativni odnos broja rođenih i umrlih osoba). U Županiji iznosi 66,1 dok u Pleternici iznosi 61,9. Indeks veći od 100 koji označava proširenu reprodukciju stanovništva (broj stanovnika povećava se prirodnim promjenom) ono je čemu Grad Pleternica, kao i ostali gradovi, teži.

Ukupni migracijski saldo za Požeško-slavonsku županiju je negativan i iznosi -685 osoba to znači da se više osoba iselilo s područja Požeško-slavonske županije nego se doselilo na isto područje.

Prema prvim rezultatima Popisa 2011. u Požeško-slavonskoj županiji je bilo 27.029 kućanstava s prosječnim brojem članova od 2,89 članova. U Pleternici broj kućanstava iznosi 3.608, a prosječan broj članova je 3,14.

U ukupnom broju stanova na području Požeško-slavonske županije došlo je do povećanja za 3.855 stanova ili 12,4%, kao i u broju stanova za stalno stanovanje koji iznosi 3.714 ili 12,1 % stanova više od popisa iz 2001. godine. U Gradu Pleternici došlo je do povećanja broja stanova sa 4098 (2001.) na 4329 (2011.). Isto tako, porastao je i broj stanova za stalno stanovanje te iznosi 4.277 (u odnosu na 4085 u 2001. godini).

3.6. Društvena infrastruktura

3.6.1. Odgoj i obrazovanje

3.6.1.1. Predškolski odgoj

Na području grada Pleternice nalazi se **Dječji vrtić „Tratinčica“** koji je započeo s radom davnog 5. svibnja 1990., tada pri Osnovnoj školi u Pleternici. Od 1997. je u vlasništvu Grada Pleternice te od tada djeluje kao samostalna ustanova. Povećani interes za prijem djece u pleternički vrtić rezultirao je izgradnjom novog većeg vrtića koji prima i jasličku

skupinu. Novoizgrađeni vrtić je na novoj lokaciji uz Osnovnu školu, a započeo je s radom 1. prosinca 2013. Prostire se na 2500 m², a njegov maksimalan kapacitet je 150-ero djece. U vrtić su ugrađeni energetske učinkoviti sustavi klimatizacije prostora, što bi trebalo znatno smanjiti fiksne troškove vrtića. Također je u planu postavljanje solarne elektrane što bi rezultiralo dodatnom uštedom energije. Danas vrtić pohađa 60-oro djece od 1-6 godina u 2 mješovite skupine i 1 jasličkoj. Uposlene su 4 odgojiteljice, kuharica i spremačica.

Na području grada Pleternice nalaze se i četiri igraonice sa odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja za rad, za djecu starosti 3-7 godina. Igraonice su rasprostranjene na četiri lokacije tako da prostorno pokrivaju potrebe mnoge djece koja se nalaze u naseljima izvan Pleternice. Igraonice pružaju socijalizaciju i predškolsku naobrazbu djeci u trajanju po 3 sata po 2-3 puta tjedno. Prostorno su smještene: Igraonica IDA u Buku, DRIJENAK u Drenovcu te igraonice PČELICA 1 i 2 u Gradcu i Zagrađu.

3.6.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na cijelom području Grada Pleternice djeluje **Osnovna škola fra Kaje Adžića** u Pleternici sa svojih **12 područnih škola** u okolnim naseljima (Bučje, Buk, Brodski Drenovac, Gradac, Frkljevci, Požeška Koprivnica, Kuzmica, Ratkovića, Sesevete, Sulkovci, Zagrađe i Zarić). Ukupno ju pohađa 986 djece u 60 razrednih odjeljenja.

Osnovna škola fra Kaje Adžića ostvaruje odgojno-obrazovne rezultate koji se svrstavaju među najbolje u Požeško-slavonskoj županiji, a u nekim područjima ima uspjeha i na širem području RH (šport, hrvatski jezik, likovna i filmska umjetnost).

Matična osnovna škola izgrađena je 1977. godine. Škola ima kabinetnu nastavu, novu sportsku dvoranu, školsku kuhinju, knjižnicu i 3 opremljene učionice za informatiku. Potrebno je izvršiti kompletnu modernizaciju matične škole i područnih škola kako bi se stvorili bolji uvjeti za rad i učenje upotpunjeni suvremenim tehnološkim rješenjima. Također je u planu postavljanje solarne elektrane na krov zgrade kako bi se ostvarilo korištenje obnovljivih izvora energije te smanjenje emisije ugljičnog dioksida.

3.6.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Grad Pleternica ima jednu od 10 najvećih osnovnih škola u Hrvatskoj. Sva ta djeca po završetku osnovnoškolskog obrazovanja odlaze na školovanje u druge gradove. Sve to iziskuje dodatne financijske troškove za veliki broj obitelji a za djecu dodatna putovanja i prilagodbu u drugim područjima. Na osnovi navedenog grad Pleternica je već pripremio dokumentaciju za adaptaciju i nadogradnju stare zgrade „Sloge“ koja će se prenamijeniti u srednju školu. Planirana odjeljenja srednje škole su: gimnazijsko odjeljenje, ekonomski smjer te stručni smjerovi za kuhara i konobara.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske uspostavljen je rad Srednje škole u Pleternici. Od rujna ove školske godine (2013./2014.) u prostorijama Osnovne škole započela je sa radom ispostava Ekonomske srednje škole-smjer upravni referent. Plan grada Pleternice je, u budućem razdoblju, putem natječaja Ministarstava i EU fondova realizirati sredstva za

izgradnju srednje škole kako bi se pleterničkoj djeci pružilo srednjoškolsko obrazovanje u svom gradu s osnovnim smjerovima koji će se prema iskazanom interesu nadograđivati i prilagođavati.

3.6.1.4. Glazbena škola

U gradu Pleternice od početka školske godine 2011/12 djeluje područni odjel Glazbene škole Požega. Glazbenu školu u Pleternici pohađa 50 učenika koje podučava 6 profesora glazbene struke. Djeca u glazbenoj školi imaju mogućnost učenja solfeggio i nauke na sljedećim instrumentima: klavir, tambura, gitara, harmonika te puhačkim instrumentima flauti i klarinetu.

3.6.1.5. Učenički dom

U gradu Pleternici trenutno ne postoji učenički dom, ali kako je s radom započela ispostava srednje škole te se planira njezina izgradnja to će ukazati na potrebu za izgradnjom učeničkog doma.

3.6.1.6. Cjeloživotno obrazovanje

Grad Pleternica kroz razne projekte i akcije uključuje određene ciljne skupine te ih informira i educira u planiranim smjerovima. Grad Pleternica shvaća važnost cjeloživotnog obrazovanja svih pojedinaca te ih usmjerava i educira prema područjima njihovog djelovanja. Grad ide u pravdu uspostave takve institucije.

U gradu je uspostavljen OCPL-obrazovni centar Pleternica koji nudi svojim stanovnicima dodatne mogućnosti formalnog i neformalnog obrazovanja. Iako grad daje navedene mogućnosti dodatnog obrazovanja svojim stanovnicima ipak je još uvijek veliki broj onih koje treba dodatno poticati kroz primjere dobre prakse kako bi shvatili važnost ovog cilja. Program cjeloživotnog učenja treba ići u dva pravca: formalno (sa certifikatom kao rezultatom) i neformalno (radionice, edukacije, tečajevi,...).

3.6.2. Zdravstvo

Primarnu zdravstvenu zaštitu na području grada Pleternice pruža Dom zdravlja Požega - ispostava Pleternica gdje se nalaze 3 ordinacija opće obiteljske medicine, 2 patронаžne službe, 5 ordinacija dentalne medicine te pedijatrijska ordinacija. Na području grada se nalaze i dvije privatne ambulante opće obiteljske medicine. U Domu zdravlja želi se bar jednom tjedno dovesti medicina rada, ginekološka ambulanta, UZV i sl., a također i punkt hitne pomoći. Na području grada Pleternice se nalaze i dvije ljekarne, jedna se nalazi u neposrednoj blizini ambulante a druga u centru grada.

3.6.3. Socijalna zaštita

U gradu Pleternici se provodi program pomoći starim i nemoćnim osobama "Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama" u sklopu kojeg je zaposleno 16 osoba, od kojih su većinom žene starije od 40. Ovaj program je оформljen 2006., a financira ga Ministarstvo socijalne politike i mladih kao i sam Grad Pleternica. Trenutno se program odnosi na 225 korisnika koji su iz Pleternice i 20 okolnih naselja. Program pruža usluge oko svakodnevnih kućanskih poslova, osnovne zdravstvene skrbi, kontrole redovitog uzimanja lijekova, dostava lijekova, posredovanje u obavljanju administrativnih poslova kao npr. plaćanje režija, kupovina i dostava namirnica, košnja trave, cijepanje drva za ogrjev i sl. Ali iz svega navedenog uočeno je kako je starijim osobama najpotrebniji razgovor i druženje u svrhu prevladavanja osamljenosti i društvene izoliranosti. Program provodi Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.

U sklopu programa se organiziraju razne aktivnosti (radionice, izložbe rukotvorina, prigodnih proslava za blagdane, sudjelovanje u obilježavanju Međunarodnog dana starijih osoba, organiziranje predavanja na temu zdravlja, prezentacije, besplatno mjerenje šećera u krvi i krvnog tlaka, tjelovježba).

Na području Grada, u naselju Resnik, radi Dom za starije i nemoćne Baketarić koji je započeo s radom 2000.godine. Dom je smješten u lijepom prirodnom okruženju podno obronaka planine Dilj s velikom vlastitom parkovnom površinom koju krase nastambe malih životinja, izvor, potok i jezerce s labudovima i patkama, a prostorom dominira oktogonska sjenica u kojoj se ljeti održavaju sv. mise. Nudi trajni i privremeni smještaj u jednokrevetnim, dvokrevetnim i trokrevetnim sobama, te apartmanima. Posebno je uređen i opremljen stacionarni dio. U velikom dnevnom boravku korisnici provode različite aktivnosti i slobodno vrijeme prema vlastitim željama i mogućnostima. U sklopu Doma nalazi se suvremeno opremljena kuhinja po HACCP standardima, s pratećim skladišnim prostorima. Kuhinja je kapaciteta 300-400 obroka koji se pripremaju po domaćoj recepturi, u kuhinji se koriste vlastiti proizvodi koji su iz eko uzgoja.

Grad Pleternica također provodi program pomoći hrvatskim braniteljima te ima osigurava besplatni priključak na infrastrukturu. Također surađuje sa Centrom za socijalnu skrb Požega koji vodi evidenciju socijalno ugroženih skupina. Grad Pleternica provodi socijalni program kroz jednokratne financijske pomoći.

Grad Pleternica također daje jednokratne novčane naknade za novorođenčad sa područja grada.

3.6.4. Civilno društvo

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od indikatora razine demokratičnosti zajednice. Na području Pleternice djeluje 89 različitih udruga što ukazuje na činjenicu kako je otprilike svaki 12 stanovnik aktivni član neke od udruga. Područje djelovanja udruga poteže se kroz sve životne segmente zajednice: udruge u kulturi, sportske organizacije, braniteljske udruge, gospodarske organizacije, udruge za djecu i mlade, vatrogasna društva i ostale organizacije.

Većina udruga aktivno sudjeluje u raznim projektima ministarstava i EU natjecanjima te projektima gdje im pomaže i zajednički s njima sudjeluje Grad Pleternica i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.. Kroz zajedničke projekte nastoji se unaprijediti kvaliteta života cijele zajednice, potiče se građane na zajedničke akcije u kojima se potiče zdrav život, rekreacija, zaštita okoliša te djelovanje prema društveno-socijalnim problemima. Većina udruga mladih iz Pleternice kroz svoj rad naglašava volonterstvo te na taj način potiče osviještenost zajednice i važnost zdravih međuljudskih odnosa.

Grad Pleternica u svom ograničenom proračunu nema mogućnost financijske pomoći svim udrugama i civilnim organizacijama, ali kroz rad Poduzetničkog centra pruža ima savjetodavnu pomoć pri apliciranju na razne natjecanje te ima na taj način pokušava osigurati mogućnost prikupljanja financijskih sredstava potrebnih za rad i aktivnosti za koje se zalažu.

Tablica 11. Popis udruga sa područja grada Pleternice

RED. BROJ	NAZIV UDRUGE	SJEDIŠTE
1	Dobrovoljno vatrogasno društvo Drenovac	Brodski Drenovac, Drenovac
2	Udruga hobi vinogradar Republika Viljevo	Brodski Drenovac, Drenovac 88
3	Udruga za promicanje ravnopravnosti spolova	Brodski Drenovac, Drenovac 162
4	Športski nogometni klub "Hrvatski dragovoljac"	Brodski Drenovac, Drenovac 0
5	Športsko ribolovno društvo "Mrena"	Brodski Drenovac, Drenovac 0
6	"Udruga uzgajatelja simentalskog goveda Pleternica"	Bučje, Bučje 142
7	Dobrovoljno vatrogasno društvo Bučje	Bučje, Bučje
8	Lovačko društvo "SOKOL" Bučje	Bučje, Bučje
9	Malonogometni klub "GRANIČAR"	Bučje, Bučje 23
10	Nogometni klub "Graničar" Bučje	Bučje, Bučje 0
11	"Plesni klub Boa"	Požega, Vjekoslava Babukića 23
12	Dobrovoljno vatrogasno društvo Buk	Buk, Buk
13	Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "DILJ" Buk	Buk, Buk
14	NOGOMETNI KLUB BSK BUK	Buk, Buk
15	Požeške mažoretkinje	Požega, Babukićeva 23
16	Twirling klub Požega	Požega, V. Babukića 23

17	Udruga za sport i rekreaciju "TOMO PERIĆ" Buk	Buk, Buk 18
18	Lovačko društvo "ŠLJUKA" Pleternica	Bzenica, Bzenica 1
19	Streljačka udruga "PLETERNICA-1988."	Bzenica, Bzenica 0
20	"Grbavica" udruga za sport i rekreaciju	Pleternica, E. Podubskog 0
21	Konjogojstvena udruga Pleternica	Pleternica, Ivana Šveara 2
22	Udruga slijepih Grada Pleternice i Požeško-slavonske županije	Pleternica, Vinogradska 0
23	Udruga pčelara Pleternica	Pleternica, Stjepana Radića 39
24	Aero klub "Zlatna dolina"	Pleternica, Kralja Zvonimira 10
25	Cluster proizvođača povrća "Zlatna dolina"	Pleternica, Kralja Zvonimira 24
26	Dobrovoljno vatrogasno društvo Pleternica	Pleternica, I. Šveara 38
27	Društvo naša djeca Pleternica	Pleternica, Prilaz 0
28	Gimnastičko društvo "Pleter" Pleternica	Pleternica, Smrik 7
29	Glazbeno društvo "CVJETIĆI GLAZBE" Pleternica	Pleternica, Ivana Šveara 2
30	Hrvatsko planinarsko društvo "Klikun" Pleternica	Pleternica, Trg Zrinskog i Frankopana
31	Hrvatsko žensko društvo	Pleternica, Prilaz 0
32	Klub uzgajivača golubova listonoša-"Orljava"	Pleternica, Josipa bana Jelačića 21
33	Košarkaški klub "Pleternica"	Pleternica, Ivana Šveara 2
34	Kulturno umjetničko društvo "Orljava"	Pleternica, Bana J. Jelačića 25
35	Kulturno umjetničko društvo "Zavičajno društvo Rama Pleternica"	Pleternica, Vinogradska 64
36	Konjički klub Pleternica	Pleternica, I. Šveara 2
37	Literarna udruga "PISANA RIJEČ"	Pleternica, Ljudevita Gaja 21/a
38	Malonogometni klub "TOFRADO-ALCA"	Pleternica, Prilaz 19
39	Moto klub Bulls Pleternica	Pleternica, Ivana Šveara 43
40	Mladi za mlade Pleternice	Pleternica, Mile Budaka 24
41	Nogometni športski klub "Slavija"	Pleternica, Trg Zrinskog i Frankopana 0
42	Paintball udruga "Ivanindvor"	Pleternica, Ivana Gorana Kovačića 18
43	Pleternički čoraci	Pleternica, Bana J. Jelačića 29
44	Rukometni športski klub "Pleternica"	Pleternica, Trg Zrinskih i Frankopana
45	Sportska udruga slijepih "Klikun" Pleternica	Pleternica, Vinogradska 0
46	Radio klub " PLETERNICA" 9A1CWW	Pleternica, Trg Zrinskog i Frankopana
47	Rukometni klub Pleternica	Pleternica, Fra Kaje Adžića 1
48	Sportski klub uzgajivača golubova listonoša "ORLJAVA"	Pleternica, Dr. Mile Budaka 23

49	Stolnoteniski klub "Limpres" Pleternica	Pleternica, E. Podupskog 52
50	Svijet kulture, Udruga za promicanje kulturnih vrijednosti	Pleternica, Smrik 5
51	Udruga mažoretkinja Grada Pleternice	Pleternica, Kralja Zvonimira 66
52	Udruga za očuvanje starih automobila i motocikla "Pleternica"	Pleternica, Kralja Zvonimira 35
53	Udruga za pomoć djeci i mladima Radost	Pleternica, Mlinska 23
54	Udruga Matice umirovljenika Pleternica	Pleternica, Vinogradska
55	Udruga matice hrvatskih umirovljenika Pleternica	Pleternica, Vinogradska 0
56	Udruga Oppidum	Pleternica, Josipa Jelačića 10
57	Udruga vinogradara i voćara Pleternica	Pleternica, Bana J. Jelačića 28
58	Udruga za pomoć djeci s posebnim potrebama i poteškoćama u učenju "Osmjeh"	Pleternica, Augusta Šenoa 16
59	Udruga za promicanje ženskog poduzetništva "Dajmo ženama priliku!"	Pleternica, Ivana Šveara 2
60	Udruga za zaštitu prirode i okoliša "Geobaština"	Pleternica, Stjepana Radića 46
61	ZAJEDNICA-stručnost i multidisciplinarnost, Udruga za poticanje i umrežavanje kreativnih potencijala i rad na dobrobit zajednice	Pleternica, Kralja Zvonimira 79
62	Zavičajna udruga "Hercegovina" Požega	Pleternica, Vesela 4
63	Šahovski klub "Alca"	Pleternica, V. Nazora 11
64	Škola borilačkih vještina Zeleno Zlato Pleternica	Pleternica, S. Radića
65	Športsko ribolovno društvo "Orljava" Pleternica	Pleternica, Ivanindvorska
66	Žensko košarkaški klub "Škola Košarke"	Pleternica, Srednje selo 1
67	Udruga proizvođača božićnih drvaca pleterničkog kraja	Pleternica, Prilaz
68	Dobrovoljno vatrogasno društvo Frkljevci	Frkljevci
69	Športski nogometni klub "DILJ" FRKLJEVCI-KADANOVC	Frkljevci
70	Dobrovoljno vatrogasno društvo Gradac	Gradac, S. Radića 142
71	Udruga uzgajivača lijeske Vallis corylus	Gradac, K. Zvonimira 27
72	Športski nogometni klub SLAVEN	Gradac,
73	Športsko ribolovno društvo "Orljava" Pleternica	Pleternica, Ivanindvorska
74	Dobrovoljno vatrogasno društvo Koprivnica	Koprivnica
75	Građanska inicijativa "Kuzmica"	Kuzmica, Kuzmica 96
76	Športski nogometni klub TIM OSVJEŽENJE KUZMICA	Kuzmica,
77	Dobrovoljno vatrogasno društvo Lakušija	Lakušija,
78	Udruga izbjeglih Hrvata iz Bosne "SV. IVAN KRSTITELJ"	Ratkovica, Ratkovic 6/A
79	Kulturno umjetničko društvo "SVILENKA" iz Buka	Resnik, Resnik 51
80	Dobrovoljno vatrogasno društvo Sesvete	Sesvete,
81	Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "Vražjak" Požeške Sesvete	Sesvete, Požeške Sesvete
82	Dobrovoljno vatrogasno društvo Sulkovci	Sulkovci

83	Nogometni klub "SULKOVCI" Sulkovci	Sulkovci
84	Udruga hrvatskih branitelja dragovoljaca domovinskog rata oboljelih od PTSP-a terapijski centar "Mlaka"	Viškovci, Viškovci 4
85	Malonogometni klub "ZARILAC"	Zarilac, Zarilac 98
86	Športsko ribolovno društvo LONDŽA ZARILAC	Zarilac
87	Dobrovoljno vatrogasno društvo Zagrađe	Zagrađe
88	Nogometni klub "GRANIČAR" Zagrađe	Zagrađe
89	Udruga privatnih šumovlasnika i šumoposjednika "Regoč"	Zagrađe, Zagrađe 142

Izvor: Registar udruga

3.7. Analiza gospodarstva

Požeško-slavonska županija jedna od gospodarski najslabije razvijenih županija u Republici Hrvatskoj s indeksom razvijenosti <75% prosjeka Države, što je svrstava u I. skupinu razvijenosti. Indeks razvijenosti, sukladno Uredbi o indeksu razvijenosti (Narodne novine 63/10) izračunava se na temelju:

- stope nezaposlenosti,
- dohotka po zaposlenom,
- proračunskih prihoda jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave,
- općeg kretanja stanovništva i
- stope obrazovanosti.

Na području Požeško-slavonske županije 70% jedinica lokalne samouprave svrstana je u II. skupinu razvijenosti dok je u preostala tri grada vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% što ih svrstava u III. Grad Pleternica ima indeks razvijenosti 64,48%. te se svrstava u II. skupinu razvijenosti. -

3.7.1. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva

Na području grada Pleternice registrirano je 125 obrta te 73 trgovačka društva. Trgovačka društva ukupno zapošljavaju 331 djelatnika. Podatak o broju zaposlenih kod obrtnika nije dostupan. *Napomena: broj zaposlenih odnosi se na trgovačka društva koja su registrirana u Pleternici, ali ne i na ispostave društava registriranih van Pleternice (a čije podružnice rade na području).*

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, ispostava Požega na području grada Pleternice najviše trgovačkih društava djeluje u području prerađivačke industrije, građevinarstva, trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila te informacije i komunikacije. Trgovačka društva u navedenim djelatnostima čine ukupno 76,71% svih trgovačkih društava na području grada. Trgovačka društva koja se bave prerađivačkom

industrijom zapošljavaju najveći broj radnika, 37,46% od svih trgovačkih društava koja djeluju na području grada. Sva navedena trgovačka društva prema kriteriju veličine pripadaju u kategoriju malih poduzeća, naime na području grada nema registriranih srednjih i velikih poduzeća, što je vidljivo u tablici ispod.

Tablica 12. Prikaz kroz djelatnosti i broj tvrtki

DJELATNOST		BROJ TVRTKI			
ŠIFRA	NAZIV	MALO	SREDNJE I VELIKO		BROJ ZAPOSLENIH
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	3	0	0	1
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	18	0	0	124
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	2	0	0	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	0	0	15
F	GRAĐEVINARSTVO	9	0	0	11
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	17	0	0	81
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4	0	0	6
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	2	0	0	5
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	12	0	0	47
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	2	0	0	26
P	OBRAZOVANJE	1	0	0	0
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	1	0	0	14
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	1	0	0	1
	Ukupno	73	Ukupno 331		

Izvor: Županijska komora Požega, na dan 14.11.2013.

Djelatnosti prerađivačke industrije, trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila te informacije i komunikacije ostvarili su 89,47% ukupne dobiti. Navedeno je prikazano u tablici koja slijedi.

Tablica 13. Prikaz dobiti i gubitka trgovačkih društava na području grada Pleternice

Šifra	NAZIV DJELATNOSTI	DOBIT POSLOVNE GODINE			GUBITAK POSLOVNE GODINE		
		MALO	SREDNJE I VELIKO		MALO	SREDNJE I VELIKO	
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	56.413,00	0	0	339,00	0	0
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	266.885,00	0	0	7.469.178,00	0	0
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	559,00	0	0	339,00	0	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	18.816,00	0	0	0,00	0	0
F	GRAĐEVINARSTVO	2.962,00	0	0	266.764,00	0	0
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1.121.613,00	0	0	1.788.830,00	0	0
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	114.857,00	0	0	70,00	0	0
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1.730,00	0	0	16.674,00	0	0
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	776.098,00	0	0	103,00	0	0
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	6.527,00	0	0	0,00	0	0
P	OBRAZOVANJE	0,00	0	0	3.687,00	0	0
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	52.870,00	0	0	0,00	0	0
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	0	0	23.859,00	0	0
	UKUPNO	2.419.330,00			9.569.843,00		

Izvor: HGK, Županijska komora Požege

Prema podacima Županijske komore Požeško-slavonske iz 2012. godine najveći prihodi ostvareni su kroz djelatnosti prerađivačke industrije, trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila te informacije i komunikacije i to 86,99% od ukupnih. U 2012. godine trgovačka društva s područja Pleternice ostvarila su 1.037.101,00 kuna na osnovi izvoza te 1.245.904,00 kuna na osnovi uvoza. Sve navedeno je prikazano u tablicama ispod.

Tablica 14. Pregled ukupnih prihoda i rashoda trgovačkih društava na području grada Pleternice

Šifra	NAZIV DJELATNOSTI	UKUPNI PRIHODI			UKUPNI RASHODI		
		MALO	SREDNJE I VELIKO		MALO	SREDNJE I VELIKO	
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	705.320,00	0	0	636.490,00	0	0
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	25.967.948,00	0	0	33.075.729,00	0	0
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	2.587,00	0	0	2.227,00	0	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	5.186.185,00	0	0	5.157.047,00	0	0
F	GRAĐEVINARSTVO	864.513,00	0	0	1.127.574,00	0	0
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	55.056.068,00	0	0	55.433.898,00	0	0
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	2.345.007,00	0	0	2.218.004,00	0	0
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	573.094,00	0	0	587.607,00	0	0
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	12.387.084,00	0	0	11.534.993,00	0	0
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	2.052.367,00	0	0	2.041.012,00	0	0
P	OBRAZOVANJE	233,00	0	0	3.920,00	0	0
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	2.203.864,00	0	0	2.134.634,00	0	0
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	38.005,00	0	0	61.864,00	0	0
	UKUPNO	107.382.275,00			114.014.999,00		

Izvor: HGK, Županijska komora Požega

Tablica 15. Pregled uvoza i izvoza trgovačkih društava na području grada Pleternice

Šifra	NAZIV DJELATNOSTI	IZVOZ			UVOZ		
		MALO	SREDNJE I VELIKO		MALO	SREDNJE I VELIKO	
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO						
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	0,00	0	0	0,00	0	0
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	823.402,00	0	0	670.073,00	0	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA,	0,00	0	0	0,00	0	0
	GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	0,00	0	0	0,00	0	0
F	GRAĐEVINARSTVO	0,00	0	0	0,00	0	0
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	97.022,00	0	0	575.831,00	0	0
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	116.677,00	0	0	0,00	0	0
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	0,00	0	0	0,00	0	0
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	0,00	0	0	0,00	0	0
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	0,00	0	0	0,00	0	0
P	OBRAZOVANJE	0,00	0	0	0,00	0	0
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	0,00	0	0	0,00	0	0
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	0	0	0,00	0	0
	UKUPNO	1.037.101,00			1.245.904,00		

Izvor: Županijska gospodarska komora Požega

Grad Pleternica radi na evidenciji postojećih subjekata te prezentaciju istih kroz zajedničke marketinške oblike. Također planira uvesti radne sastanke pripadnika gospodarskog sektora, kao način rada i inošenja ideja, mišljenja i planova te eventualnih koordinacija.

Shodno sve već razvoju IT tehnologije, planira se oformiti potporna institucija za iste.

3.7.1.1. Poljoprivreda

Površina Požeško-slavonske županije iznosi 1.815,23 km² (181.523 ha), a od ukupne površine na poljoprivredno tlo odnosi se 76.237,69 ha (osobito vrijedno tlo 19.938,13 ha, vrijedno obradivo tlo 32.761,47 i ostala obradiva tla 23.538,09 ha), šume 89.696,65 ha, vodne površine (akumulacije, jezera, vodotoci) 1.429,35 ha, područja uzgajališta 1.172,83 ha.

Od ukupno registriranog poljoprivrednog zemljišta na području grada Pleternice koristi se i obrađuje 10.706 ha za: sjemena svih ratarskih kultura, sjemena krmnog bilja, proizvodnja industrijskog bilja, duhana, proizvodnja hrane za stočarstvo te proizvodnju pšenice, kukruza, šećerne repe, vinove loze, povrća i voća.

Ukupna površina OPG-a registrirana u AKOD sustavu iznosi 4.211,25 ha, a broj parcela iznosi 6169. Prosječna veličina parcele OPG-a iznosi 0,68 ha. Raspodjela ukupne površine prema vrsti poljoprivrednih gospodarstava:

- OPG 4.021,22 ha
- OBRT 1456,92 ha
- TD 33,11 ha.

U odnosu na godinu 2012. površina je u ukupnom zbroju povećana za 61,39 ha. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava gledano prema veličini zemljišta odnosi se na OPG-e, sa više od 5 ha zemlje po OPG-u.

Teška ekonomska situacija odražava se na prodaju poljoprivrednih proizvoda, organizaciju proizvodnje odnosno njeno financiranje, Sve navedeno ukazuje kako stanje u poljoprivredi grada Pleternice nije zadovoljavajuće. Loša ekonomska situacija dovela je do depopulacije mladih ljudi, ali je i uvjetovana nedostatkom mehanizacije, znanja i inovativnosti u odabiru kultura i tržišnih niša.

Na području grada uočena je potreba za udruživanje poljoprivrednih proizvođača te potreba za razvoj projekata tržišne infrastrukture kao što su razvoj i izgradnja skladišta, distributivnih centara te prerađivačkih kapaciteta u kojima će se formirati cjeloviti proizvodni procesi. Potrebno je organizirati sustave proizvodnje koji će preuzimati proizvode od lokalnih proizvođača te ih prerađivati u gotove proizvode. Potrebno je povezati poljoprivredne proizvođače jer je to jedan od način zajedničkog opstanka, formiranja zajedničkih konkurentnih proizvoda i stjecanja zdrave konkurencije na zajedničkom tržištu. Kako bi postigli održivi razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava potrebno ih je povezati i umrežiti s većim gospodarskim subjektima koji su u mogućnosti osigurati, logistiku, stručna znanja, suvremenu tehnologiju i potencijalne resurse za probitak, razvoji i održavanje konkurentnosti na domaćem i inozemnom tržištu. Sve navedeno može se postići konstantnom edukacijom, usavršavanjem te stjecanjem novih znanja koja će dovesti do poboljšanja konkurentnosti i pozitivnog ekonomskog poslovanja. Činjenica je kako je Pleternica ruralno područje te od svih poslovnih subjekata koji djeluju na području grada, najveći dio pripada Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (923 PG-a registrirano) te se upravo njih najviše treba poticati u razvoju o kojem ovisi njihova egzistencija. Iste se planira ujediniti te oformiti njihove proizvode u proizvode spremne za tržište i daljnju prodaju. Uvođenjem odjela za poljoprivrednike planira im se na jednom

mjestu pružiti savjetodavna pomoć kako bi opstali i lakše unaprijedili svoje poslovanje. Također se planira izgradnja hladnjače za potebe lokalnih proizvođača.

Tablica 16. PG u Pleternici

Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu PG-a upisanih u Upisnik na području Grada Pleternice				
Grad	TIP PG-a			Ukupno
	Obiteljsko gospodarstvo	Obrt	Trgovačko društvo	
Pleternica	910	10	3	923

Izvor: APPRRR

3.7.1.2 . Turizam

Bogatstvo i raznolikost očuvanih i atraktivnih resursa, očuvanje atraktivnosti prostora, kao i njegovanje autohtonih osobitosti prostora i njegovih vrijednosti (prirodni uvjeti, vodotoci, akumulacije, šume, lovišta, graditeljska i kulturno-povijesna baština), uređenje izletničko-rekreacijskih područja, kao i jača sprega turizma s ukupnim gospodarskim razvojem, osnove su za planirani razvoj kontinentalnog turizma na području Županije. Koncept turističke ponude leži u zadovoljenju načela održivog razvitka i razvitka ruralnog prostora.

U Izmjenama i dopunama Prostornog plana Požeško-slavonske županije određene su lokacije za smještaj građevinskih područja izdvojene turističko-ugostiteljsko-sportsko-rekreacijske namjene, i to za: hotele, turistička naselja, autokampove i kampove. U prikazu su utvrđeni kriteriji za njihovo dimenzioniranje u prostornim planovima uređenja gradova i općina. Utvrđeni su: položaj, vrsta, najveći smještajni kapacitet (max. broj kreveta/ha ili max. broj soba) i najveća površina građevinskih područja.

Pleternica

- Ugostiteljsko - turistička zona "Pleternica", površine 3,2, kapacitete do 10 soba, oznaka T5
- Ugostiteljsko - turistička zona "Smiljanka" površine 0,5, kapacitet do 10 soba, oznaka T5
- Ugostiteljsko-turistička zona "Buk", površine 1,7, kapacitet 25 kreveta, oznaka T2, T5.

Tablica 17. Resursi za razvoj turizma na području Grada Pleternice

PRIRODNI TURISTIČKI RESURSI	
<u>1.klimatski</u>	Umjerena kontinentalna klima koju karakteriziraju oštre zime, kratko proljeće, a toplo i vlažno ljeto.
<u>2.geomorfološki</u>	Pleternica je okružena vijencem gora (Psunj, Papuk, Krndija, Dilj i Požeška gora), a nadmorska visina iznosi 122 metra.

<p><u>3.</u> <u>Hidrogeografski</u></p>	<p>Pleternica zauzima ravničarske dijelove uz rijeku Londžu i Orljavu. Slap na Orljavi predstavlja simbol Grada Pleternice, a također je i mjesto smještaja Hidroelektrane u Pleternici.</p>
<p><u>4. Biogeografski</u></p>	<p>Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta: sisavci (sivi dugoušan i velikouhi šišmiš); ptice (štekavac, patka njorka, crna roda, crna lunja, škanjac osaš, golub dupljaš, mala šljuka, šljuka); vodozemci (crveni mukač, gatalinka, veliki panonski vodenjak); gmazovi (barska kornjača); ribe (šaran, mladica, bolen, potočna mrena, karas, jez, manjić, piškur, zlatna nežica, potočna pastrva, blistavac, nosara i mali vretenac); leptiri (plavac, Šareni ve i Apolon). Ekološka mreža na području Grada Pleternice obuhvaća slijedeća važna područja za divlje svojte i stanišne tipove:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjeverna Babja gora - Bresnica požeška • Požeška gora - Pačić • Šume na Dilj gori
<p><u>5. Pejzažni</u></p>	<p>Orljevski slap i lipa -simboli Pleternice. Brdo Starac iznad Pleternice sa kapelicom te uređenim vidikovcima nadomak kapele te vinske ceste na prostoru istih</p>

<p style="text-align: center;">DRUŠTVENI TURISTIČKI RESURSI</p>	
<p><u>1. kulturno-povijesni</u></p>	
<p>Zaštićena kulturna baština (prema Ministarstvu kulture)</p>	<p>Kapela sv. Jurja na Bilicama Crkva sv. Dimitrija u Brodskom Drenovcu Crkva sv. Kuzme i Damjana u Kuzmici Kapela sv. Mihovila u Ratkovici Crkva Svih Svetih u Požeškim Sesvetama Kurija Kušević u Kuzmici Vinski podrum u Pleternici</p>
<p>Evidentirana kulturna baština</p>	<p>Muzej bećarca Madame Clique (Vinske ceste) Munjara, Kuzmica Replika vojarn baruna Franje Trenka i gradski trg Digitalna knjižnica Crkva u Ratkovici N.O. S.T.RE.S (najbolje od sportsko rekreacijskih sadržaja)</p>

	Viškovački grad
	Rosenfeldov hotel
	TUMUL (istraživačko-povijesni centar u Tulnicima)
	Urbani centar
	Crkva svetog Mihovila u Ratkovici
	Kulturno-turistički centar ruže i vina
	Kuća i imanje obitelji Slivarich
Ostala kulturna baština	Spomenik braniteljima iz Domovinskog rata
	Crkva sv. Nikole u Pleternici
	Svetište Gospe od suza, Pleternica
2. etnosocijalni	
Događanja - kulturna, sportska, vjerska	<p>Lidas - Jedna od temeljnih takvih manifestacije je LIDAS - Lipanjski Dani Amaterskog Stvaralaštva, koji kroz cijeli mjesec lipanj, kada lipje cvatu, prezentira sve kulturno bogatstvo ovoga kraja. Započinje dječjim tamburaškim festivalom Cvjetiči glazbe, jedinim takvim u Hrvatskoj, koji se održava kontinuirano već 20. Godinu. Nastavlja se smotrom folklor, kojoj je suorganizator KUD Orłjava (osnovan 1977. godine) na kojem se ugošćuju razna kulturno umjetnička društva iz cijele Hrvatske, ali i inozemstva. Također su u Lidas isprepletene razne književne večeri, u suorganizaciji Hrvatske knjižnice i čitaonice Pleternica (osnovane 1907.) koja čuva priče o povijesnim ličnostima koje su dio svog života posvetile Pleternici, npr. Antun Kanižlić, pišući Svetu Rožaliju; Zdenka Marković pišući narodne pjesme 1916.; dr. Josip Andrić pišući 22 narodne Slavonske pjesme; Krleža, pišući Pleterničko gradivo; i brojni drugi. Također je od značaja za cijelu Hrvatsku, ali i šire Međunarodno natjecanje u konjičkom sportu. Mnogobrojne udruge sa područja grada sudjeluju u popratnim manifestacijama: Fišijadi, sa gotovo 100 sudionika, Memorijalnim nogometnim turnirima, tradicionalnim šahovskim turnirima, likovnim kolonijama i nezaobilaznim izložbama rukotvorina koje tokom aktivnosti prezentiraju etnološko bogatstvo ovoga kraja.</p> <p>Advent u Pleternici - kroz cijeli prosinac, mjesec pripreme za Božić, na području Pleternice organiziraju se razne manifestacije u istom tonu. Zajedničkim radom i udruživanjem na raznim područjima potičemo oživljavanje starih običaja, uvođenje novih zajedničkih aktivnosti članova zajednice te prezentiramo rad udruga sa područja. Revitalizacijom običaja, nošnji i rukotvorina isprepliće se toplina kroz Adventsko vrijeme i zagrijavaju srca za nadolazeće blagdane. Ističemo: Božićni sajam, Božićna priredba Pleterničkih mažoretkinja sa nastupom svih dječjih udruga sa područja grada, Paljenje adventskih svijeća.</p>

	<p>Sajmovi - tijekom godine organiziraju se sajmovi sa tematskim postavom u svrhu prezentacije lokalnih proizvoda te popratnim događajima, sve radi oživljavanja svijesti stanovnika o postojanju bogatstava područja na kojem živimo. Primjeri su: proljetni sajam, jesenski sajam popraćen Kestenijadom...</p>
	<p>Dječji tjedan u Pleternici - kao Grad prijatelj djece svake godine jedan je tjedan posvećen djeci, njihovim pravima i stvaralaštvu. Ono što se cijele godine promiče i kako se živi prezentira se u dječjem tjednu. Tako se prikazuju razni nastupi kroz ples i igru čiji su glavni sudionici djeca, a isto tako postoji niz radionica gdje se promiču dječja prava.</p>
	<p>Devetnice Gospi od suza - Najpoznatiji događaj koji se obilježava u Pleternici je svetkovanje Gospe od Suza, koji se od 1955. obilježava svake godine. Počinje 23. kolovoza, a traje devet dana, pa je kod lokalnog stanovništva popularno prozvan „Devetnice“. Na 50. obljetnicu obilježavanja Devetnica, proglašeno je Svetište Gospe od suza, čime su navliko otvorena vrata razvoju vjerskog turizma. Tima je i Svetište postalo posjećeno tokom cijele godine, a ne samo u vrijeme Devetnica.</p>
<p>Ustanove i udruge u kulturi</p>	<p>KUD Orljava, Pleternica - Temelj razvoja kulture i kulturnih događanja čini KUD Orljava, osnovan 1977. Društvo je kroz godine napredovalo kroz vlastiti razvoj i obuku vlastitih članova no isto tako posjetom raznim "primjerima dobre prakse" radilo na proširenju vlastitih plesova i scenskih prikaza drugih krajeva i običaja.</p> <p>KUD Zavičajno društvo Rama - društvo prezentira običaje svoga kraja (Rame) kroz prikaz običaja i bogatstava. Povezujući Ramu i Pleternicu njeguju prekograničnu suradnju.</p> <p>KUD Svilenka, Buk - društvo djeluje običaje kraja na kojima se nalazi i na kojima djeluje. Sudjelujući na raznim folklornim manifestacijama prezentiraju naš kraj.</p> <p>KUD Zgrade - društvo radi na razvoju i obuci svojih članova temeljenih na povijesnoj tradiciji, običajima i bogatom etnološkom bogatstvu.</p>

	<p>Pleternički čoraci - Udruga čiji se rad očituje u sljedećim aktivnostima: prikupljanje kulturne baštine i očuvanje običaja, organizacija i sudjelovanje u raznim manifestacijama Grada tijekom cijele godine, prikupljanje starih napjeva i običaja Pleterničkog kraja, promoviranje kulturnih, turističkih i ostalih znamenitosti. Kao primjer navodimo: suorganizacija Lidasa (izložbe rukotvorina, Fišijada), organizacija sajмова, Adventskih svečanosti; uređenje križeva na području Grada,....</p>
<p><u>3. umjetnički</u></p>	
	<p>Knjižnica - Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica osnovana je 1907. kao Društvo Hrvatske čitaonice, a kao izraz protivljenja pleterničke inteligencije agresivnoj politici mađarizacije. Čitaonica je radila neprekidno za vrijeme Prvog i Drugog svjetskog rata, a 1960. godine postaje državna ustanova pod nazivom Narodna knjižnica i čitaonica. Političke promjene donosile su i promjene u statusu ili nazivu Knjižnice, no dolazak demokratskih promjena u Hrvatskoj 1991. godine vraća Knjižnici njen stari naziv Hrvatska knjižnica i čitaonica, koja od 1995. djeluje kao samostalna ustanova. Tijekom 1992. godine Požeška banka ustupa knjižnici prvi kat, što znači i bolje uvjete rada i napretka. Danas raspolaže fondom od oko 30.000 knjiga. Godine 2011. započela je izgradnja nove zgrade namijenjene knjižnici čiji se završetak očekuje 2014.</p>
<p><u>4. ambijentalni</u></p>	
	<p>Hidroelektrana u Pleternici smještena je na rijeci Orljavi za lokalne potrebe. To je ujedno prva hidroelektrana u vlasništvu neke jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj i prva mala hidroelektrana izgrađena nakon osamostaljenja Hrvatske. Hidroelektrana je snage 220 kW, a planira se da će godišnje proizvoditi 1,1 milijuna kWh električne energije (što je dovoljno da se pokriju troškove javne rasvjete).</p> <p>Vinogradi na području brda Starac i Klikun sa bogatom povijesnom osnovom uređeni vrijednim rukama lokalnog stanovništva. Kao dio vinskih cesta nadopuna su cjelokupnog područja vinske karte županije.</p>

3.7.1.3. Prerađivačka industrija i Trgovina na veliko i malo

Uz poljoprivredu i ruralni razvoj kroz turizam jedan od generatora razvoja predstavljaju i prerađivačka industrija i trgovina na veliko i malo. Prerađivački sektor i trgovina u gradu Pleternici zapošljavaju 61,93% zaposlenih u trgovačkim društvima te generira ukupno 75,45% ukupnih prihoda trgovačkih društava. Najznačajniji sektori unutar prerađivačke industrije su drvna, metaloprerađivačka i mliječna industrija. Po djelatnosti, prerađivačka industrija pokriva najveći broj tvrtki (18 od ukupno 73), a iza nje slijede trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala (17) te informacije i komunikacije (12). Najveći broj zaposlenih bilježi prerađivačka industrija (124 od ukupno 331), zatim slijede trgovina na veliko i malo te poravak vozila (81) i informacije i komunikacije (47). Podaci su dobiveni od HGK; komora Požega, ali svakako treba napomenuti da se isti odnose samo na tvrtke koje su registrirane na području Grada, a ne i na one koje djeluju kao podružnica.

3.7.2. Razvijenost gospodarstva

Požeško-slavonska županija pripada NUTS II regiji koja je podijeljena na dvije statističke regije: Jadranska Hrvatska i nerazvijenija regija Kontinentalne Hrvatske koja pripada naša županija. BDP u Požeško-slavonskoj županiji (podaci iz 2010. god.) je iznosio 3574 milijuna kn što iznosi 1.1% od ukupnog BDP-a Republike Hrvatske. BDP za 4., 5. i 6. Mjesec 2013. Realno je manji za 0.7% u odnosu na isto razdoblje 2012. U listopadu 2013. zabilježeno je 6.937 nezaposlenih osoba te se stopa nezaposlenosti povećala za 5 % u odnosu na listopad 2012. Stopa registrirane nezaposlenosti u RH za rujan 2013. Iznosi 19.1%. U Požeško-slavonskoj županiji je 2010. god. bilo 597 poduzetnika što iznosi manje od 1% od ukupnog udjela poduzetnika u Republici Hrvatskoj. Gustoća malog gospodarstva na 1000 stanovnika u RH u 2010. god. iznosi 22.47 %. Bruto dodana vrijednost u Požeško-slavonskoj županiji u 2010. god. iznosila je 3058 milijuna kn što iznosi 1,1% od bruto dodane vrijednosti RH. Prema pokazanim rezultatima Kontinentalna Hrvatska je daleko slabije razvijena gospodarska regija naspram regije Jadranske Hrvatske. Prosječna neto plaća za prvih 9 mjeseci 2012. iznosila je 4.703 kune. Od 21 županije Požeško-slavonska je na 18. mjestu s prosječnom neto plaćom od 3.653 kn, 22,33% nižom od prosjeka Hrvatske, odnosno 33,85% nižom od prosječne plaće u gradu Zagrebu kao najrazvijenijem području RH. Niže prosječne plaće zabilježene su samo u Vukovarsko-srijemskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i Virovitičko-podravskoj županiji.

Sukladno indeksu razvijenosti Grad Pleternica pripada u drugu skupinu po razvijenosti (od 50-75%) s indeksom razvijenosti 64,48%. Naime, prema indeksu razvijenosti jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u 5 različitih kategorija. Prva kategorija u koju se ubrajaju JLS s indeksom razvijenosti manjim od 50%, druga skupina 50-75%, treća 75-100% razvijenosti, četvrta s indeksima od 100-125% te posljednja peta skupina s indeksom razvijenosti većim od 125%. Indeks razvijenosti izračunava se na temelju sljedećih pokazatelja: stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda JLS, općeg kretanja stanovništva te stope obrazovanosti.

3.7.3. Tržište rada

Od ukupnog broja stanovnika (11.323 stanovnika), 7.262 osoba odnosno 64.13 % stanovništva čini radno sposobno stanovništvo. Zaključno s listopadom 2013. godine na području Grada Pleternice evidentirano je 1.108 nezaposlenih osoba. U strukturi nezaposlenih osoba dominiraju nezaposleni sa završenom srednjom školom do 3 godine i školom za KV i VKV radnike (436 osoba, tj. 39,35 %), zatim slijede nezaposlene osobe sa završenom srednjom školom u trajanju 4 godine i više (309 osoba, tj. 27,88 %) te sa osnovnom školom (206 osoba, tj. 18,59 %). Najmanji broj nezaposlenih je sa završenim gimnazijskim obrazovanjem, višim i visokim obrazovanjem, ukupno 8,12 %. Stopa registrirane nezaposlenosti u Požeško-slavonskoj županiji na dan 31.12.2005. godine iznosila je 20.9 %. 2008. godine stopa nezaposlenosti je iznosila 18.2 %, 2009. godine 21.3%, 2010. godine 23.5 %, a 2011. godine 24.4 %.

Tablica 18. Nezaposlenost na području grada Pleternice

GRAD PLETERNICA									
NEZAPOSLENE OSOBE PREMA DOBI, SPOLU I STUPNJU OBRAZOVANJA									
KRAJEM LISTOPADA 2013. GODINE									
Dob	Spol	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola za zanimanje do 3.godine i škola za KV i VKV radnike	Srednja škola za zanimanje u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
15-19	M	71	0	3	55	13	0	0	0
	Ž	45	0	1	23	20	1	0	0
	Ukupno	116	0	4	78	33	1	0	0
20-24	M	104	0	9	50	40	1	3	1
	Ž	119	0	5	48	51	3	9	3
	Ukupno	223	0	14	98	91	4	12	4
25-29	M	63	0	2	31	20	2	4	4
	Ž	73	0	2	24	24	3	14	6
	Ukupno	136	0	4	55	44	5	18	10
30-34	M	38	2	5	15	14	0	1	1
	Ž	87	2	9	32	31	3	7	3
	Ukupno	125	4	14	47	45	3	8	4
35-39	M	37	3	10	16	7	0	0	1
	Ž	77	3	25	24	19	1	3	2
	Ukupno	114	6	35	40	26	1	3	3

40-44	M	35	3	13	12	6	0	0	1
	Ž	65	4	24	23	14	0	0	0
	Ukupno	100	7	37	35	20	0	0	1
45-49	M	45	9	8	15	12	1	0	0
	Ž	64	5	32	13	13	1	0	0
	Ukupno	109	14	40	28	25	2	0	0
50-54	M	44	5	17	15	4	0	2	1
	Ž	37	3	14	12	7	0	0	1
	Ukupno	81	8	31	27	11	0	2	2
55-59	M	49	12	8	18	8	2	1	0
	Ž	27	8	7	4	4	4	0	0
	Ukupno	76	20	15	22	12	6	1	0
60+	M	26	7	11	6	2	0	0	0
	Ž	2	1	1	0	0	0	0	0
	Ukupno	28	8	12	6	2	0	0	0
UKUPNO	M	512	41	86	233	126	6	11	9
	Ž	596	26	120	203	183	16	33	15
	Ukupno	1108	67	206	436	309	22	44	24

Izvor HZZ-Požega

Grad Pleternica radi na analizi tržišta rada, a kroz potporne institucije radi na dovođenju novih investitora te zapošljavanje stavnovništva.

3.7.4. Potporne institucije za razvoj poduzetništva

U gradu Pleternici postoje potporne institucije koje djeluju u korist razvoja poduzetništva i poduzetnika sa područja grada; Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. i Poduzetnički inkubator- PLINK. Obje institucije potiču i sudjeluju u rastu i razvoju poduzeća, a posebno mladih poduzetnika. U budućnosti se planira i jedan takav potporni centar za razvoj IT tehnologije.

Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. osnovan je 2006. godine kao društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) od strane Grada Pleternice. Osnovan je s ciljem poticanja lokalnog razvoja s naglaskom na razvoj gospodarstva i poduzetništva. Uloga Poduzetničkog centra Pleternica je također osnažiti lokalne kapacitete za izradu projekata koji će se moći financirati iz fondova Europske unije.

Princip rada u Poduzetničkom centru Pleternica temelji se na aktivnostima koje će poduzetnicima omogućiti da uz što manje troškove i na jednom mjestu pronađu sve informacije koje su im potrebne za početak i razvoj poslovanja, a u cilju poticanja gospodarskog razvoja malog i srednjeg poduzetništva Grada Pleternice kroz oblikovanje razvojnih inicijativa, mjera, projekata i usluga.

Djelatnosti za koje je Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. su, između ostalog, slijedeće:

- savjetovanje, informiranje i edukacija poduzetnika
- izrada poslovnih planova, investicijskih elaborata i studija, istraživanje tržišta
- računovodstvene i knjigovodstvene usluge
- promidžba (reklama i propaganda), organizacija i izlaganje na sajmovima
- usluge posredovanja, organizacija volonterskog rada
- ostale poslovne i uslužne djelatnosti, djelatnosti poslovnih organizacija

Trenutno je u Poduzetničkom centru Pleternica zaposleno 20 osoba koji rade u 4 organizacijska odjela:

* Razvojno-projektni odjel: Primarna djelatnost razvojno projektnog odjela Poduzetničkog centra Pleternica d.o.o. je izrada projekata za razne nacionalne i međunarodne projekte, od nacionalnih fondova, natječaja raznih Ministarstava tako i fondova Svjetske banke, EU i drugih međunarodnih donatora.

* Knjigovodstveni odjel: ustrojen je za potrebe vođenja knjigovodstva kako za sam Poduzetnički centar Pleternica d.o.o., tako i kao uslugu koju će se ponuditi budućim "stanarima" Poduzetničkog inkubatora u Pleternici.

* Odjel za provedbu projekta MOBMS (Pomoć u kući starijim osobama i dnevni boravak za starije osobe): Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. je ugovorno tijelo koje provodi program pomoći starim i nemoćnim osobama "Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama" u sklopu kojeg je zaposleno 16 osoba, od kojih su većinom žene starije od 40. Ovaj program financira Ministarstvo socijalne politike i mladih, kao i sam Grad Pleternica.

* OCPL - Obrazovni centar Pleternica: rezultat je nastojanja da se poboljša razina informatičkog obrazovanja stanovništva, smanji nezaposlenost te poboljša kvalificiranost radne populacije bez obzira na dobnu skupinu i prethodno obrazovanje, a sve kroz poticanje cjeloživotnog obrazovanja.

Poduzetnički inkubator-PLINK

Tehnologijsko-inovacijski centar s inkubatorom za razvoj ruralnog gospodarstva i poduzetništva je osmišljen kako bi se promovirale nove tehnologije, inovacije i općenito poduzetništvo u ruralnim područjima. Aktivnost su usmjerene na povezivanje znanosti i gospodarstva te osiguranje infrastrukturne, financijske i savjetodavne potpore inovativnim i tehnološki utemeljenim projektima.

Ciljna skupina kojoj je pleternički inkubator prvenstveno namijenjen čine poduzetnici čije sposobnosti i samopouzdanje trebaju biti obogaćeni i ojačani kroz infrastrukturnu i savjetodavnu potporu. Ove skupine uključuju ruralne poduzetnike ili buduće poduzetnike (uključujući i poljoprivredne proizvođače koji su spremni na dodavanje vrijednosti svojoj primarnoj proizvodnji, obiteljske tvrtke u potrazi za rastom, seoski turizam, buduće davatelje usluga za lokalnu ruralnu ekonomiju, žene poduzetnice, ali i mlade poduzetnike koji nemaju početni kapital za svoje poslovne ideje).

Cilj poduzetničkog inkubatora je stvaranje kvalitete kroz operativnu potpurnu infrastrukturu za komercijalizaciju inovacija te za povećanje vjerojatnosti za

preživljavanje start-up tvrtki kroz pružanje dobro usmjerenih poslovnih usluga kao potpora poduzetnicima kroz prioritetne aktivnosti inkubatora, a to su:

- Inkubacijski prostor za nove tvrtke i poduzetnike početnike
- Usluge i pomoć oko razvoja poslovanja, marketinga i distribucije
- Pružanje usluga edukacije i istraživanja, pomoć u primjeni inovacija
- Podrška ruralnoj proizvodnji i primjeni tehnoloških inovacija

Poduzetnički inkubator raspolaže s 1005m², od toga su dvije proizvodne hale na 430m² te 6 poslovnih ureda veličine 20-25m². Svi uredski prostori su u potpunosti opremljeni namještajem i spremni za poslovanje novih poduzetnika. Dva ured su namijenjena ženama „pink office“, za poticanje razvoja ženskog poduzetništva. Svi poduzetnici ulaskom u inkubator ostvaruju mogućnost korištenja dodatnih prostora inkubatora; konferencijska dvorana, informatička učionica, kantina, sanitarne prostorije te parkirna mjesta u dvorištu inkubatora. Poduzetnički prostori na raspolaganju su poduzetnicima prvu godinu inkubacije besplatno, 2. godina uz plaćanje 25% najma poslovnog prostora, 3. godina 50% te će tek 4. godina biti 100% naplaćena.

Tablica 19. Subvencija zakupa prostora u inkubatoru

Razdoblje zakupa	Iznos zakupnine (%)	
	Zakup poslovnog prostora	Administrativni troškovi
1. godina	Ne plaća se	100%
2. godina	25 % tržišne cijene	100%
3. godina	50 % tržišne cijene	100%
4. godina	100 % tržišne cijene	100%
5. godina	100 % tržišne cijene	100%

Izvor PLINK-poduzetnički inkubator Pleternica

Tehnologijsko-inovacijski centar s Inkubatorom, poduzetnicima stanarima ali i svim ostalim poduzetnicima pruža usluge:

- besplatno savjetovanje
- usluga pri inkubaciji poduzetnika i tijekom poslovanja:
  - inkubacija, trening i mentorstvo novim poduzetnicima
  - pružiti pomoć pri razvoju poduzeća i marketing tvrtke
  - pomoći u brandiranju lokalnih proizvoda
  - trening poduzetničkih, prodajnih, i drugih vještina
  - organizacija i koordinacija informiranja i obuka
  - prenošenje najbolje praksa ruralne proizvodnje
  - povezivanje proizvođača s pružateljima drugih usluga
  - predstavljanje trendova u ruralnom poduzetništvu, poljoprivredi, obradi, skladištenju

- dostupnost programa i fondova za poduzetnike i proizvođače
- pomoć u prijavi na natječajne za potpore
- lokalni pristup razvojnim programima, uslugama i informacijama
  - izrada EU projekata
  - natječaji Ministarstava
  - edukacije
  - savjetovanja o energetski učinkovitoj gradnji
  - izrada plana razvoja grada
  - savjetovanje za financijsko upravljanje i kontrodu
  - izrada poslovnih planova
  - izrada studija izvodljivosti
  - izrada hidrološkog elaborata mjesta
  - najam konferencijske dvorane
  - najam informatičke učionice
  - knjigovodstvene usluge za stanare.

Slika 3. PLINK-Poduzetnički inkubator Pleternica

3.5. Poduzetničke zone

Poduzetnička zona Pleternice prostire se na 160 ha, nalazi se istočno od središta grada. Iskorištenost je više od 20ha koje je već prodano poduzetnicima i koji trenutno zapošljavaju više od 300 djelatnika. Poduzetnička zona u Pleternici pruža investitorima izvrsne uvjete poslovanja, a prema svom položaju, veličini i spremnosti za prijem novih poduzetnika, predstavlja poduzetničku zonu u prednosti nad ostalim prostorima raspoloživim poduzetnicima. Namijenjena je za proizvodne pogone kao što su: drvoprerađivačka, metaloprerađivačka i poljoprivredno-prehrambena industrija, trgovački centri i ostale uslužne djelatnosti.

Poduzetnička zona je zanimljiva iz više razloga koji joj pogoduju te predstavljaju olakšice za investitore:

- Parcele se formiraju prema potrebama pojedinih investitora te se prodaju po konkurentnim cijenama.
- Prostorno-planska dokumentacija, prostorni planovi omogućuju ishodovanje svih potrebnih dozvola.
- Zona je opskrbljena trafostanicom od 16 MW
- Opremljenost kompletnom komunalnom infrastrukturom
- Oslobađanje plaćanja komorskog doprinosa za proizvodne pogone
- Prodaja parcela po posebno povoljnoj cijeni
- Odgoda plaćanja komunalnog doprinosa 3 godine
- Brojne druge pogodnosti vezano uz izgradnju infrastrukture i opremanja zone.

Uz položaj poduzetničke zone, veličinu i spremnost za prijem novih poduzetnika tu su i ostale prednosti koje pogoduju poduzetničkoj zoni, a to su duga tradicija bavljenja obrtom i trgovinom na ovom području te rastući proizvodni sektor (baziran na poljoprivredi, drvnoj industriji, metaloprerađivačkoj, mliječnoj i sl.).

Poduzetnička zona ima povoljan prometan položaj jer se nalazi udaljena svega 20km od autoceste, 100km od riječne luke, 450km od morske luke, 1 km od željeznice te 100km od zračne luke. Sve navedene prometne činjenice pogoduju novim i postojećim poduzetnicima s područja Pleternice jer ima pružaju bolju prometnu povezanost i dostupnost na dinamična jugoistočna i istočna -europska tržišta kao i razvijena i snažna tržišta zapadno-europskih zemalja.

Poduzetnički inkubator, potporna institucija za razvoj poduzetništva, je također smješten na samom ulazu u zonu te mu je dugoročni plan zajedno s Poduzetničkim centrom poticati i razvijati mlade poduzetnike s ciljem njihova budućeg preseljenja i investiranje svojih poslovnih pothvata u poduzetničku zonu.

Slika 4. Poduzetnička zona grada Pleternice

4.SWOT ANALIZA

SWOT analiza Grada Pleternice

<p style="text-align: center;"><u>Snage/Strengths</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dobra geostrateška pozicija • potporne institucije za razvoj poduzetništva • poduzetnička zona • valoriziranje postojećih resursa u svrhu turizma • očuvan prostor i čist okoliš • gostoprimstvo • poduzetnički duh • razvijeno obrtništvo • Svetište Gospe od suza-vjerski turizam • kulturna baština	<p style="text-align: center;"><u>Slabosti/Weaknesses</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • velika nezaposlenost • srednje škola s više obrazovnih programa u gradu • nerazvijena poljoprivredna gospodarstva • neaktivno stanovništvo • odljev kvalitetnih kadrova • nerazvijen turizam
<p style="text-align: center;"><u>Mogućnosti/Opportunities</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • potencijal mladih ljudi • korištenje EU fondova • uspostava reda na tržištu poljoprivrednih proizvoda • blizina autoceste • očuvana prirodna i kulturna baština	<p style="text-align: center;"><u>Prijetnje/Threats</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • mladi ljudi odlaze • mala kupovna moć lokalnih ljudi • izumiranje ruralnih područja i običaja • nedostatno znanje o EU fondovima • neznanje stranih jezika • nekoordinirana edukacija i tržište rada • zarasle poljoprivredne površine

SWOT analiza je pokazala koje su prednosti i nedostaci vezani za razvitak Grada Pleternice uključujući njegov kompletan razvoj kroz poduzetništvo, gospodarstvo te razvoj ljudski potencijala i turizma kroz iskorištavanje pogodnih prirodnih resursa. Ista analiza je pokazala i koje su prilike pružaju Gradu Pleternici u vanjskom okruženju te ujedno koje su prijetnje koje se tamo javljaju a na koje grad nema utjecaja.

5. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

5.1. Vizija

Grad Pleternica je kroz viziju razvoja grada definirao ciljeve koji će po svom ostvarivanju u budućnosti postaviti Pleternicu na mjesto koje će ju isticati među ostalim gradovima u užoj i široj okolini. Vizija grada Pleternice usmjerena je na razvoj svih područja; gospodarstva temeljenu na poljoprivredi, prerađivačku industriju te razvoj ruralnog turizma; razvoj javne infrastrukture; zaštitu okoliša i poticanje bolje iskoristivosti dostupnih resursa te kroz razvoj ljudskih potencijala.

Vizija:

Pleternica -gospodarsko najrazvijeniji grad Požeško-slavonske županije, grad ugodnog življenja koji svoje potencijale ostvaruje održivim razvojem istovremeno prateći suvremene europske trendove.

5.2. Strateški ciljevi i prioriteti

Strateški ciljevi razvoja grada Pleternice usmjereni su na šest različitih područja (gospodarstvo, komunalna infrastruktura, društvene djelatnosti, zaštita okoliša, ljudski potencijali, institucije) te zadovoljenje istih podrazumijeva sveobuhvatni razvoj cijelog područja. Svi ciljevi su mjerljivi i moguće je pratiti njihovo ostvarenje a vremenski su predviđeni realizirati u razdoblju trajanja ove strategije 2014.-2020.

Definirani ciljevi koji će ostvariti viziju utvrđeni su na osnovi pregleda ekonomskog, gospodarskog i općenitog stanja na području grada te kroz SWOT analizu te idejama radnog tima koji je kroz pet radionica održanih sa pet različitih sektora (gospodarski, poljoprivredni, obrazovni, javni i civilni) zajednički iskazao željeni smjer razvoja grada.

Strateški ciljevi razvoja su:

- Poticanje konkurentnosti gospodarstva,
- Unapređenje infrastruktura,
- Poticanje društvenih djelatnosti,
- Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima
- Razvoj ljudskih potencijala.

C-Strateški cilj
P-Prioriteti cilja
M-Mjere unutar prioriteta

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva			
C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju	C1-P2 Ruralni razvoj	C1-P3 Razvoj turizma	C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala
C1-P1-M1 Poticanje ulaganja domaćih i stranih investitora	C1-P2-M1 Razvoj i poticanje ekološke proizvodnje	C1-P3-M1 Razvoj turističke infrastrukture	C1-P4-M1 Vodni potencijal
C1-P1-M2 Unapređenje prerađivačke industrije	C1-P2-M2 Poticanje razvoja lokalnih poljoprivrednih gospodarstava	C1-P3-M2 Razvoj novih proizvoda u turizmu	C1-P4-M2 Drvni potencijal-šume
	C1-P2-M3 Unapređenje ruralnog razvoja i poslovanja kroz marketinške aktivnosti	C1-P3-M3 Unapređenje obiteljskih gospodarstava kroz turizmu	C1-P4-M3 Revitalizacija poljoprivrednih površina
		C1-P3-M4 Promocija novih turističkih destinacija i novih zanimanja u turizmu	

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura			
C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura	C2-P2 Društvena infrastruktura	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura	C2-P4 Prostorno planiranje
C2-P1-M1 Cestovna i prometna infrastruktura	C2-P2-M1 Modernizacija osnovnoškolske obrazovne infrastrukture	C2-P2-M1 Unapređenje poduzetničke infrastrukture	C2-P4-M1 Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa
C2-P1-M2 Komunalna infrastruktura	C2-P2-M2 Modernizacija srednjoškolskog obrazovanja	C2-P2-M2 Poticanje poduzetničke infrastrukture kroz marketing	C2-P4-M2 Izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije
	C2-P2-M3 Modernizacija predškolskih ustanova	C2-P2-M3 Uvođenje novih tehnologija i tehnoloških procesa	
	C2-P2-M4 Sportska infrastruktura		
	C2-P2-M5 Socijalna i društvena infrastruktura te infrastruktura za cjeloživotno učenje		
	C2-P2-M6 Infrastruktura za cjeloživotno učenje		

Strateški cilj: C3. Poticanje društvenih djelatnosti		
C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija	C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti	C3-P3 Izgradnja i obnova objekata od kulturnih važnosti
C3-P1-M1 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području socijalne skrbi	C3-P2-M1 Izgradnja i modernizacija društvenih domova po naseljima	C3-P3-M1 Obnova objekata i prostora od kulturne važnosti
C3-P1-M2 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području odgoja i obrazovanja	C3-P2-M2 Izgradnja i modernizacija prostorija za okupljanje udruga	C3-P3-M2 Zaštita kulturne baštine
C3-P1-M3 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području sportskih aktivnosti		
C3-P1-M4 Očuvanje autohtonih kulturnih običaja i tradicija		

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4-P1 Zaštita prirode i okoliša	C4-P2 Energetska učinkovitost
C4-P1-M1 Unapređenje i razvoj u području gospodarenja otpadom	C4-P2-M1 Poticanje energetske učinkovite gradnje
C4-P1-M2 Podizanje svijesti građana o zbrinjavanju otpada	C4-P2-M2 Primjena obnovljivih izvora energije
C4-P1-M3: Očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštita prirodnih vrijednosti	C4-P2-M3 Primjena energetske učinkovite tehnologije

Strateški cilj: C5. Razvoj ljudskih potencijala		
C5-P1 Razvoj tržišta rada	C5-P2 Socijalno uključenje	C5-P3 Zajedničko umrežavanje
C5-P1-M1 Razvoj tržišta rada i zapošljavanja	C5-P2-M1 Poticanje mladih kroz volonterstvo na stjecanje novog radnog iskustava	C5-P3-M1 Poticanje suradnje dionika javnog, civilnog i privatnog sektora
C5-P1-M2 Razvoj usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja	C5-P2-M2 Poticanje dugo nezaposlenih žena na uključivanje na tržište rada kroz volonterstvo	C5-P3-M2 Umrežavanje dionika poljoprivrednog i gospodarskog sektora

5.3. Mjere razvoja

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju	
C1-P1-M1 Poticanje ulaganja domaćih i stranih investitora	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje domaćih investicija • Povećanje stranih investicija
OPIS / SVRHA	Svrha navedene mjere je učiniti Grad Pleternicu privlačnim mjestom za domaće i strane investitore kroz razvoj zdravog imidža pleterničkog područja koji će utjecati na razvoj poduzetništva i industrije te povećati konkurentnost gospodarstva. Za postojeću zonu koja je spremna i opremljena za poduzetnike, predviđa se proširenje, ovisno o daljnjim potrebama.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj domaćih investicija i investitora • Povećan broj stranih investicija i investitora • Razvijen imidž mjesta pogodnog za investiranje • smanjenje broja nezaposlenih
CILJANA SKUPINA	Nezaposlene osobe, posebno visokoobrazovani stručnjaci koji poslove žele tražiti izvan granica države, a potrebno ih je zadržati unutar granica; poduzetnici i poljoprivrednici.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • % povećanja domaćih investicija • % povećanje stranih investicija • % smanjenje stope nezaposlenih

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju	
C1-P1-M2 Unapređenje prerađivačke industrije	
CILJ	Unapređenje i poticanje prerađivačke industrije kao bitnog segmenta razvoja gospodarstva lokalne zajednice.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju kroz razvoj i jačanje prerađivačke industrije. Potrebno je lokalne prerađivače i obiteljska gospodarstva potaknuti na razvoj kroz organizirane savjetodavne mjere, pružanje edukacija i organiziranje radionica, pomoć pri apliciranju na javne natječaje fonda i drugih ministarstava, a sve u cilju postizanja financijske podrške koja je neophodna za razvoj prerađivačke industrije kao grane gospodarskog sektora. U sklopu razvoja ove mjere potrebno je potaknuti razvoj već postojećih prerađivačkih industrija na području grada kao što su metaloprerađivačka, drvena industrija te proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda ali naravno potrebno je i poticati nove djelatnosti spremne za prerađivačku proizvodnju. Postojeće subjekte potrebno je ujediniti u klastere i slične vidove udruženja kako bi ojačani nastupali prema tržištu, a također omogućiti prostor za zajedničku prezentaciju lokalnih proizvoda te prodaju istih kako bi ojačali prvo na domaćem tržištu, a zatim i šire. Postojećim subjektima potrebno je oformiti vodstvo, tj. savjetodavno tijelo koje će na lokalnoj razini koordinirati i savjetovati proizvođače, npr. poljoprivredni odjel unutar poduzetničkog centra.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Educirani gospodarstvenici zadovoljavaju potrebe tržišta sukladno uvjetima prerađivačke industrije te samostalno djeluju na tržištu prerađivačke industrije, vođeni koordinatorom koji djeluje i kao savjetodavno tijelo. Ujedinjeni gospodarstvenici djeluju olakšano na lokanom području, ali i na svim daljim područjima.
CILJANA SKUPINA	Gospodarstvenici, Grad Pleternica
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • % povećanja prihoda u prerađivačkoj industriji • % povećanja prerađivačke proizvodnje i proizvoda • broj educiranih gospodarstvenika o uvjetima i boljim načinima djelovanja i razvoja u preradi. • broj ujedinjenih, tj. udruženih proizvođača u neku vrstu udruženja

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P2 Ruralni razvoj	
C1-P2-M1 Razvoj i poticanje ekološke proizvodnje	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje proizvodnje ekoloških proizvoda • Povećanje prihoda proizvođača ekoloških proizvoda • Povećan broj novih proizvođača ekoloških proizvoda
OPIS / SVRHA	<p>Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje te poticanje stanovništva i gospodarskih subjekata na iskorištavanje zapuštenih poljoprivrednih zemljišta te razvoj sektora ekološke poljoprivrede. Svrha je mjere podizanje svijesti stanovništva, naročito poljoprivrednika o prednostima ekološke proizvodnje te ih je potrebno informirati o mogućnostima i uvjetima koje moraju zadovoljiti za bavljenje ekološkom proizvodnjom. Kroz razna udruženja potrebno je ujediniti proizvođače sa ekološkim proizvodima te im tako omogućiti zajednički olakšani nastup na tržištu. Također je potrebno otvoriti mogućnost prodaje ekoloških proizvoda na jednom mjestu za sve proizvođače.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Održane informativne radionice i edukacije o prednostima ekološke proizvodnje. • Poljoprivrednici ostvaruju savjetodavne potpore za ekološku proizvodnju • Povećan broj novih ekološki osviještenih poljoprivrednih proizvođača • udruženje ekoloških proizvođača • zajednički nastup na tržištu
CILJANA SKUPINA	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposleni • Poljoprivredna gospodarstva • Potencijalni poljoprivrednici i stanovnici ruralnih područja.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih edukacija vezanih za ekološku proizvodnju • Broj dodijeljenih financijskih potpora poljoprivrednicima • % povećanja broja ekoloških poljoprivrednih gospodarstava • % povećanja ekoloških proizvoda na području grada • broj novih lokacija za prodaju ekoloških proizvoda

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P2 Ruralni razvoj	
C1-P2-M2 Poticanje razvoja lokalnih poljoprivrednih gospodarstava	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje proizvodnje temeljene na brendiranju lokalnih proizvoda • Povećani prihodi poljoprivrednih proizvođača koji su istaknuli svoj proizvod na lokalno i regionalno tržište • izgradnja i adaptacija imanja te modernizacija opreme unutar postojećih imanja poljoprivrednih i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema standardima EU • izgradnja skladišnih prostora na imanjima • izgradnja hladnjače za potrebe proizvođača
OPIS / SVRHA	<p>Svrha mjere je potaknuti lokalno stanovništvo i obiteljska gospodarstva da stvaraju proizvode temeljene na autohtonim obilježjima, ali im pridaju suvremene karakteristike koje će njihov proizvod istaknuti i učiniti prepoznatljivim na tržištu. Potrebno je poljoprivrednim subjektima nametnuti nove trendove i suvremene pristupe prema kojima će razvijati svoje proizvode. Također je potrebno poljoprivrednicima pomoći pri izgradnji, adaptaciji i modernizaciji imanja te izgradnji skladišnih prostora za proizvode.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Održane edukacije o nastupu i brendiranju lokalnih proizvoda za konkurentno tržište. • Povećan broj lokalnih proizvoda spremnih za tržište. • Povećan broj izgrađenih, nadograđenih, adaptiranih i moderniziranih objekata • Povećan broj skladišnih prostora za domaće proizvode • hladnjača
CILJANA SKUPINA	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposleni • Poljoprivredna gospodarstva • Potencijalni poljoprivrednici i stanovnici ruralnih područja.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih edukacija o brendiranju lokalnih proizvoda • % povećanja identificiranih proizvoda koji samostalno nastupaju na tržištu • broj imanja koja su izgrađena, nadograđena, adaptirana te imaju moderniziranu opremu • broj gospodarstava koja su spremna ili apliciraju na fondove EU

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P2 Ruralni razvoj	
C1-P2-M3 Unapređenje ruralnog razvoja i poslovanja kroz marketinške aktivnosti	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Promoviranje ruralnog razvoja kroz marketinški nastup na tržište koji će približiti javnosti ostvarene ciljeve ruralnog razvoja. • Presentiranje i promoviranje novih lokalnih proizvoda
OPIS / SVRHA	<p>Svrha ove mjere je kroz niz marketinških aktivnosti promovirati Grad Pleternicu zajedno s ruralnim obiteljskim gospodarstvima i novim ekološkim proizvodima koji identificiraju grad i ruralno gospodarstvo koje je prepoznato kao ključan čimbenik razvoja gospodarstva grada. Potrebno je prvenstveno lokalnoj zajednici predstaviti nove brendirane proizvode koji će nastupiti na lokalnom tržištu te potom i dalje. Proizvode spremne za tržište potrebno je ujediniti u „Pleterničku košaricu“ te ih tako prezentirati, kao zbir lokalnih kvalitetnih proizvoda. Kroz stvaranje baze poljoprivrednih gospodarstvenika, potrebno je iste povezati te zajednički prezentirati, a isto tako prezentirati njihove sporedne djelatnosti, kao npr. turizam.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<p>Konkretnim marketingom i menadžmentom ruralnog razvoja i poslovanja područje Grada Pleternice predstavljeno široj javnosti kao reprezentativno mjesto za razvoj ruralnog gospodarstva. Povećanim marketinškim aktivnostima privlačenja većih masa, što u vidu edukativnih radionica, što uvidu turističkih posjeta.</p>
CILJANA SKUPINA	<p>Grad Pleternica, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i lokalna poduzeća.</p>
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj promotivnih aktivnosti i oglasa upućenih preko raznih medija javnosti. • broj turista ili terenskih nastava na imanjima

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P3 Razvoj turizma	
C1-P3-M1 Razvoj turističke infrastrukture	
CILJ	Kontinuirano i usklađeno razvijanje svih segmenta turističke infrastrukture koja se odnosi na obnovu postojeće i izgradnju nove infrastrukture te zajedničku prezentaciju iste.
OPIS / SVRHA	Razvoj turističke infrastrukture imati će značajan multiplikativni efekt na sva ostala područja gospodarskog razvoja. Poticanjem razvoja kroz sveobuhvatne turističke segmente i aktivnosti djelovati će na razvoj grada kroz izgradnju i adaptaciju turističke infrastrukture.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Poboljšane turističke aktivnosti ostvarene kroz obnovljenu i novu turističku infrastrukturu koja privlači i zadržava turiste te jednodnevne izletnike.
CILJANA SKUPINA	Turisti, izletnici, stanovništvo, gospodarski subjekti.
INDIKATORI	Povećan broj turističkih posjeta novim turističkim sadržajima na području grada, kao i postojećima, zaokruženim u cjelinu - destinaciju. Povećan broj noćenja, povećan broj turističkih prihoda, povećan broj zaposlenih u turizmu.

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P3 Razvoj turizma	
C1-P3-M2 Razvoj novih proizvoda u turizmu	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Privući i zadržati nove turiste i posjetitelje. • Stvoriti novu paletu turističkih proizvoda koji će promovirati turizam na području grada. • Postići zajednički nastup na tržištu te razvitak svijesti o postojećim proizvodima kod lokalnog stanovništva.
OPIS / SVRHA	<p>Svrha ove mjere je razvijati turizam kroz obogaćenu turističku ponudu koja će privući nove turiste i zadržati postojeće. Potrebno je turističku ponudu prilagoditi potrebama i zahtjevima ciljanih skupina. Posebno je potrebno razvijati nove turističke proizvode kroz razvoj zdravstvenog turizma, cikloturizma, gastronomije i enologije. Također je potrebno razviti i ojačati suradnju aktivnih sudionika turizma i pojedinaca koje tek treba uključiti i njihove proizvode i usluge uvrstiti u cjelokupnu turističku ponudu grada. Zajednički prezentirati proizvode kroz jednu brošuru te potaći zajednički nastup istih na tržištu. Oformiti bazu lokalnih turističkih proizvoda te omogućiti zajedničku prodaju istih radi lakšeg izlaska na tržište.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Formirati nove turističke proizvode i unaprijediti postojeće turističke proizvode. • Uspostavljena i ojačana suradnja dionika u turizmu. • Katalog lokalnih proizvoda • zajednička prodaja i nastup na tržištu za sve proizvode
CILJANA SKUPINA	Turističke zajednice, gospodarski subjekti, turisti i posjetitelji
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih turističkih proizvoda u turizmu • Broj novih i unaprijeđenih turističkih kapaciteta • Broj turista i posjetitelja • broj lokalnih turističkih proizvoda u zajedničkoj bazi • broj mjesta na kojima se prodaju Pleternički turistički proizvodi

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P3 Razvoj turizma	
C1-P3-M3 Unapređenje obiteljskih gospodarstava kroz turizam	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Potaći obiteljska gospodarstva u aktivnije uključivanje u turističke aktivnosti • Ostvariti potpore i sudjelovati u programima koji financijski podupiru razvoj obiteljskih gospodarstava u svrhu razvoja turizma.
OPIS / SVRHA	<p>Potrebno je poticati konkurentnost gospodarstva kroz razvoj turizma, a posebno poticati razvoj obiteljskih gospodarstava koja se zalažu za održavanje i razvoj ruralnih turističkih proizvoda. Potrebno je putem raznih natječaja ostvariti dodatna financijska sredstva kako bi se oživjele turističke ideje i proizvodi koji će promovirati obiteljska gospodarstva i njihove proizvode. Uvesti turizam prvotno kao sporednu djelatnost na imanjima koja će biti dodatna prihod gospodarstvima, ali i pokretač ukupnog turističkog sadržaja destinacije. Uključivanjem obiteljskih gospodarstava u turističke tokove te ujedinjenje istih kroz zajedničku prezentaciju podići ćemo turizam na višu razinu te tako privući veće mase turista.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<p>Obiteljska gospodarstva formirala svoju turističku ponudu koju uspješno i paralelno promoviraju uz ostalu turističku ponudu na području grada.</p>
CILJANA SKUPINA	<p>Obiteljska gospodarstva, dionici turizma, turisti, lokalna zajednica, destinacija</p>
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obiteljskih gospodarstava koji su se uključili svojim akcijama i ponudom proizvoda na turističko tržište. • broj posjetitelja na obiteljskih gospodarstvima temeljenih na motivu dolaska - turizmu.

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P3 Razvoj turizma	
C1-P3-M4 Promocija novih turističkih destinacija i novih zanimanja u turizmu	
CILJ	Uspostaviti nove turističke destinacije i oformiti nove timove s kvalificiranim osoba koje će spremno djelovati u turističkom sektoru i sveukupnom turističkom razvoju.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je kvalitetno i koordinirano upravljanje novim i postojećim turističkim destinacijama. Potrebno je dodatno obrazovati i kvalificirati osobe kojima će prioritet biti osposobljavanje i oživljavanje turističkih djelatnosti te prezentiranje turističkog napretka. Takve kompetentne osobe na najbolji će način promovirati turističke atribute našeg područja te spoznajom o nedostacima unaprijediti aktivnosti kako bi se nedostaci pretvorili u pozitivne učinke koji će se odraziti na sveukupno gospodarstvo. Osnutkom odjela za turizam ili turističke zajednice potaći dionike na zajednički rad kroz turizam, na ujedinjenje ponude što će automatski djelovati na poboljšanu sliku destinacije.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Ojačani turistički kapaciteti i promovirane nove turističke destinacije. • Uspostavljena i ojačana suradnja turističkog sektora s drugim gospodarskim sektorima.
CILJANA SKUPINA	Djelatnici gospodarskih subjekata u području turizmu, osobe koje će sudjelovati u kvalificiranju za nova zanimanja u turizmu.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih turističkih destinacija. • Broj kvalificiranih osoba spremnih za djelovanje u novim zanimanjima u turizmu. • Broj izrađenih promotivnih materijala • Broj odrađenih promotivnih aktivnosti vezanih za nove turističke destinacije

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala	
C1-P1-M1 Vodni potencijal	
CILJ	Evidentiranje svih prirodnih vodnih resursa na području Grada Pleternice s ciljem održivog korištenja vodnog potencijala.
OPIS / SVRHA	U sklopu ove mjere izraditi će se kartografski prikaz prirodnih vodnih resursa s programom za njihovo održavanje te plan gospodarenja vodnim potencijalom. Potrebno je raditi na novim hidroelektranama te potaći gradnju istih na području, na temelju primjera postojeće male hidroelektrane u Pleternici.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere je dobivanje točnih podataka o količini i kvaliteti vodnog potencijala.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, Hrvatske vode, komunalno poduzeće i gospodarski subjekti
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Izvješće o kvantiteti i kvaliteti vodnog potencijala • Plan gospodarenja vodnim potencijalom • broj hidroelektrana

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala	
C1-P1-M2 Drvni potencijal	
CILJ	Razvijena drvna industrija i potpuno iskorištavanje potencijalnih drvnih resursa.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je poticanje razvoja postojeće i nove drvne industrije i prerađivačkih djelatnosti baziranih na drvnim resursima. Planirano iskorištavanje prirodnih potencijala šuma i drvne mase prema raspoloživom stvarnom stanju i prema namjeni. Svrha mjere je održiv rast i razvoj drvnog sektora, proizvodnje i prerade drveta na području grada Pleternice. Potrebno je također ujediniti postojeće subjekte ovoga područja radi zajedničke prezentacije i nastupa na tržištu

REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje drvne industrije kroz postojeće gospodarske subjekte te poticanje novih kroz razne mjere i natječaje. • Povećana proizvodnja drvne industrije koja kroz svoj razvoj zapošljava nove osobe.
CILJANA SKUPINA	Proizvođači i prerađivači drvne mase, investitori
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • % povećanja proizvođača drvne mase • % povećanja prihoda od proizvodnje i prerade drvne mase • Broj novozaposlenih u drвноj industriji

Strateški cilj: C1. Poticanje konkurentnosti gospodarstva	
C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala	
C1-P1-M3 Revitalizacija poljoprivrednih površina	
CILJ	Revitalizirati neobrađive poljoprivredne površine te ih pretvoriti u potencijalne obrađive površine.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je da Grad Pleternica olakša potencijalnim i postojećim poljoprivrednicima ustupanje putem koncesija i drugih pravnih načina korištenje i revitalizaciju poljoprivrednih zemljišta. Ovim načinom potiče se razvoj poljoprivrednog sektora i ekonomski razvoj gospodarstva grada.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizirane obrađive poljoprivredne površine • Interes poljoprivrednika za revitalizirane obrađive poljoprivredne površine u novim poljoprivrednim zonama
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, poljoprivredna gospodarstva, komunalno poduzeće
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj poljoprivrednih površina koje su ponovno u stanju obradivosti i prinose ekonomskoj koristi i razvoju poljoprivrednog gospodarstva. • ha obrađenih poljoprivrednih površina na području Grada

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura	
C2-P1-M1 Cestovna i prometna infrastruktura	
CILJ	Unapređenje prometne infrastrukture koja omogućava daljnji nesmetan razvoj područja Pleternice.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je rekonstrukcija i nadogradnja postojeće te nova izgradnja cestovne i prometne infrastrukture na području Grada. Potrebna je uspostava boljeg prometnog sustava na području grada koja će se ostvariti izgradnjom novih prometnica koje će svojom funkcijom preusmjeravati promet iz uskih grla središta grada na obilazne cestovne putove. Također je velika potreba za dodatnim brojem parkirnih mjesta što će se riješiti sa izgradnjom novog parkirališta velikog kapaciteta zaprimanja vozila. Parkiralište će biti s osiguranim sustavom naplate parkirnog mjesta što ekonomskim prihoduje. Također je potrebno izgraditi nogostupe, pješačke i biciklističke staze te turističke pješačke mostove.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstruirana postojeća i izgrađena nova prometna i cestovna infrastruktura • Izgrađeno parkiralište sa sustavom naplate
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, komunalno društvo, lokalna zajednica
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj uređenih kilometara prometne i cestovne infrastrukture • Broj novih i uređenih parkirnih mjesta na području grada

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura	
C2-P1-M2 Komunalna infrastruktura	
CILJ	Unapređenje komunalne infrastrukture te stvaranje preduvjeta za nesmetan razvoj gospodarskih aktivnosti što povećava kvalitetu života stanovnika grada.

OPIS / SVRHA	U sklopu ove mjere potrebno je urediti komunalnu infrastrukturu, osigurati sustav odvodnje na cijelom području Grada, vodoopskrbu, plinovod, uređenje groblja, parkova, zelenih površina i igrališta. Dio zelenih m ² uređenih zelenih površina potrebno je prenamijeniti u funkcionalne površine kao što su dječja igrališta, sportski tereni i slično. Potrebno je dovršiti sustave vodoopskrbe, telekomunikacijske mreže, plinske mreže te rekonstrukcija nisko naponske mreže.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Unaprijeđena komunalna infrastruktura. Razvijen sustav vodoopskrbe, odvodnje, plinske mreže, telekomunikacijske mreže, niskonaponske mreže. Uređene zelene površine, groblja, parkovi i igrališta.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, komunalno društvo, lokalna zajednica, koncesionari, distributori, HEP
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj moderniziranih i novih gradskih rasvjetnih tijela • Km aglomeracijske mreže • m² uređenih groblja na području grada • m² uređenih zelenih površina • m² uređenih parkova • m² uređenih igrališta • m² uređene telekomunikacijske mreže • km plinovoda • km vodoopskrbne mreže

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M1 Modernizacija osnovnoškolske obrazovne infrastrukture	
CILJ	Cilj mjere je modernizirati i dodatno opremiti osnovnoškolsku infrastrukturu kako bi se ostvarili što kvalitetniji uvjeti za rad djelatnika i obrazovanje djece.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je modernizacija Osnovne škole u Pleternica koja kao matična škola (s više od 900 učenika) ima dodatnih 12 područnih škola po okolnim naseljima. Učenicima se žele omogućiti bolji uvjeti za obrazovanje, a zaposlenima bolji uvjeti za rad.

REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizirana glavna zgrada škole • Opremljene školskih učionica novim namještajem i opremom • Opremanje škole informatičkom opremom • Opremanje i modernizacija 12 područnih škola • energetska učinkovita gradnja
CILJANA SKUPINA	Osnovnoškolska djeca, Grad Pleternica, djelatnici škole, roditelji
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj moderniziranih školskih prostora i školskih površina za igru i sport. • % uštede energije • % smanjenja emisije štetnih plinova

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M2 Modernizacija srednjoškolskog obrazovanja	
CILJ	Modernizacija infrastrukture srednjoškolskog obrazovanja
OPIS / SVRHA	Od 9 mjeseca 2013 započela je s radom ispostava Ekonomske srednje škole s jednim razrednim odjeljenjem koje je smješteno u prostorijama osnovne škole. Sve ovo navodi na još veću potrebu za budućom realizacijom srednje škole koja će biti u mogućnosti primiti veliki broj djece i uvelike smanjiti financijske izdatke velikog broja roditelja koji svojoj djeci moraju financirati troškove putovanja i boravka vezanih za školovanje u drugim gradovima. Potrebno je izgraditi učenički dom za smještaj učenika iz daljnjih naselja.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Adaptirana i nadograđena stara zgrada Sloge u novu modernu zgradu srednje škole koja će biti građena prema sistemu „pasivne kuće“. Izgrađen učenički dom.
CILJANA SKUPINA	Učenici srednje škole, Grad Pleternica, djelatnici, roditelji
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj srednjoškolskih učenika koji pohađaju školu • % smanjenja emisije štetnih plinova • % uštede energije • m² nove srednje škole

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M3 Modernizacija predškolskog odgoja	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Opremanje novoizgrađenog vrtića u Pleternici • Opremanje dječjih igraonica na području Grada • uspostava obveznog predškolskog odgoja • inovativni oblici odgoja
OPIS / SVRHA	<p>Grad Pleternica je uz pomoć fondova i ministarstava realizirao izgradnju novog vrtića koji je kapaciteta 150 djece, tri puta više od kapaciteta starog vrtića. Naime, u gradu je prepoznata velika potreba za dodatnim smještajnim prostorima jer je s vremenom broj zainteresirane djece rastao. Novoizgrađeni vrtić je realizirao izgradnju i osnovnu opremu. Potrebno je dodatno opremiti dječje prostore za igru, spavanje, hranjenje, prostorije jaslica te ostale prostore koji pripadaju administrativnoj i tehničkoj službi.</p> <p>Na području Grad postoje četiri igraonice za predškolsku djecu sa odobrenjem rada od strane nadležnog ministarstva koje su se pokazale kao idealno rješenje za socijalizaciju i pripremu djece za školu koja su na područjima izvan Grada (okolnim naseljima). Planira se realizacija i uspostava za rad još nekoliko takvih igraonica kako bi se zaokružilo cijelo područje i sva djeca dobila iste mogućnosti za razvoj kroz igru.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Kompletno opremljeni svi smještajni prostori u vrtiću te sve dodatne prostorije vezane za administrativno i tehničko osoblje. Uspostava obveznog predškolskog odgoja. Uspostavljene i opremljene igraonice.
CILJANA SKUPINA	Predškolska djeca, njihovi roditelji, Grad Pleternica, zaposlenici predškolskih ustanova.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj dodatno opremljenih prostora u vrtiću • m² adaptiranih i uređenih dječjih igraonica • infrastruktura za inovativne oblike odgoja

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M4 Sportska infrastruktura	
CILJ	Izgradnja suvremene sportske infrastrukture koja će zadovoljavati potrebe stanovništva s područja grada, ali i privlačiti posjetitelje i turiste svojim zanimljivim sadržajima.
OPIS / SVRHA	U Gradu Pleternici postoje sportski objekti (sportska dvorana) i tereni koje koriste nogometni klubovi, ali i svi zainteresirani za sportsko-rekreativne aktivnosti. Kako bi unaprijedili tu postojeću infrastrukturu potrebno ju je adaptirati ali i nadograditi te izgraditi potpuno nove sportske centre na novim gradskim lokacijama.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat mjere je izgrađena nova i adaptirana postojeća sportska infrastruktura koja će unaprijediti kvalitetu života zajednice te isticati važnost zdravog života, kretanja i bavljenja sportskim aktivnostima.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, sportska društva, stanovništvo grada i okolice
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • m² adaptirane postojeće sportske infrastrukture • m² novoizgrađene sportske infrastrukture sa popratnim sadržajima • broj održanih sportskih natjecanja

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M5 Socijalna i društvena infrastruktura	
CILJ	Izgradnja socijalne i društvena infrastrukture za socijalno isključene skupine, kao i za skupine kojima prijeti nezaposlenost radi manjka kompetencija.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je uspostaviti takvu infrastrukturu koja će zadovoljavati potrebe lokalne zajednice i socijalno najosjetljivijih osoba. Potrebno je izgraditi, urediti i opremiti društvene domove po naseljima kako bi se osigurala socijalna uključenost. Potrebno je realizirati i opremiti prostore za zajednička okupljanja te društvene i rekreacijske aktivnosti. Prostori bi služili cijeloj lokalnoj zajednici, stanovnicima pojedinih sela, udrugama koje tamo djeluju, mjesnim odborima te djeci i mladima za druženje i igru. Grad provodi program pomoći u kući koji planira provoditi i dalje. Planira se izgraditi Dom umorvljenika te zgrada za djecu sa posebnim potrebama.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere je povećana socijalnu uključenost najosjetljivijih skupina, posebno osoba starije dobi kojima se pruža mogućnost zajedničkog druženja.
CILJANA SKUPINA	Socijalno isključene skupine, Grad Pleternica, djeca sa posebnim potrebama
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj socijalno zbrinutih osoba • m² izgrađene socijalne infrastrukture • m² izgrađene i adaptirane društvene infrastrukture

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P2 Društvena infrastruktura	
C2-P2-M6 Infrastruktura za cjeloživotno učenje	
CILJ	Modernizacija infrastrukture za skupine kojima prijeti nezaposlenost radi manjka kompetencija, ali i onih kojima prijeti socijalna iskučenost radi izolacije.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je modernizirati prosto za cjeloživotno učenje, koje bi išlo u dva pravca: formalno (za tečajeve sa certificiranim obukama) te neformalno (za različite edukacije, radionice, tečajeve i sl.).

REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere je povećana socijalnu uključenost najosjetljivijih skupina, posebno osoba starije dobi kojima se pruža mogućnost zajedničkog druženja; a također i povećanje kompetencija na tržištu rada.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, stanovnici za nedovoljnim kompetencijama na sve zahtjevnijem tržištu rada, osobe isključene iz svakodnevnih kretanja
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj educiranih osoba • broj certifikata • m² modernizirane infrastrukture za cjeloživotno učenje • broj programa koji se provode u infrastrukturi cjeloživotnog učenja

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastrukture	
CP-P3 Poduzetnička infrastruktura	
C2-P2-M1 Unapređenje poduzetničke infrastrukture	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje poslovne poduzetničke infrastrukture • Povećanje poslovne aktivnosti i konkurentnosti postojećih poduzetnika • Poticati razvoj novih poduzetnika kroz savjetodavnu pomoć
OPIS / SVRHA	Svrha mjere je poticanje poduzetništva kroz savjetodavnu podršku poduzetnicima, pomoć pri osnivanju poduzeća s ciljem budućeg infrastrukturnog razvoja u poduzetničkoj zoni grada i gradu općenito. Mjera potiče razvoj gospodarstva kroz jačanje malog i srednjeg poduzetništva. Podrška poduzetnicima će biti osigurana kroz potporne institucije (Poduzetnički centar i PLINK-inkubator) koje će kandidirati projektne ideje na natječaje te na taj način osigurati financijsku pomoć postojećim i novim poduzetnicima. Unutar istoga potrebno je oformiti odjele za poljoprivredu, gospodarstvo i civilni sektor gdje će subjekti dobiti ciljane informacija i nove podatke.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Unaprijeđena poslovna i poduzetnička infrastruktura te uspostavljena mreža poduzetnika koji posredstvom potpornih institucija imaju sve potrebne informacije za razvoj svojih poslovnih ideja i aktivnosti. Potporna institucija sa svojim ograncima ciljano djeluje na sve oblike poslovanja subjekata.

CILJANA SKUPINA	Poduzetnici i obrtnici, poljoprivredni subjekti, udruge, grad Pleternica
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novoizgrađenih poduzetničkih institucija • Broj zaposlenih u poduzetničkim institucijama • Broj prijavljenih projekata za financiranje iz EU fondova za izgradnju i opremanje potpornih i drugih poduzetničkih institucija • Broj potpornih odjela unutar institucija • broj pruženih potpora subjektima

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
CP-P3 Poduzetnička infrastruktura	
C2-P2-M2 Poticanje poduzetničke infrastrukture kroz marketing	
CILJ	Cilj mjere je uspostaviti kompletan sustav marketinga i upravljanje menadžmentom kako bi promovirali i brendirali grad Pleternicu kao poželjno mjesto za razvoj poduzetničke infrastrukture
OPIS / SVRHA	Svrha mjere je prezentirati javnosti poduzetničku infrastrukturu koja se nalazi na području grada, prezentirati raspoložive površine u poduzetničkoj zoni, raspoložive ljudske resurse u poduzetničkim potpornim institucijama koje svojom savjetodavnom podrškom su spremne pratiti razvoj pleterničkih poduzetnika. Cilj je kroz funkcionalan sustav marketinga promovirati i brendirati grad Pleternicu i lokalne gospodarske institucije i na taj način razvijati gospodarstvo. Za potrebu istoga potrebno je izraditi katalog/brošuru postojećih subjekata i proizvoda područja.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Promoviran grad kao poželjno mjesto poduzetničkog ulaganja. Objedinjene informacije o mogućnostima i resursima u Gradu.
CILJANA SKUPINA	Poduzetnici i obrtnici, poljoprivredni subjekti, udruge, grad Pleternica
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih investicija kao rezultat marketinškog promoviranja. • Broj tiskanih primjeraka za marketinšku prezentaciju.

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
CP-P3 Poduzetnička infrastruktura	
C2-P2-M3 Uvođenje novih tehnologija i tehnoloških procesa	
CILJ	Poticanje suvremenih tehnologija u gospodarstvu i razvoj novih tehnoloških procesa u proizvodnji
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je potaknuti osviještenost subjekata o važnosti uvođenja novih tehnologija te pomoć pri ostvarenju istoga. Poticanje razvoja IT tehnologija te urbanih centara i inkubatora za informatičare.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Ostvareni maksimalni proizvodni rezultati pomoću unaprijeđene tehnologije i kroz uvođenje suvremenih tehnoloških procesa temeljenih na boljem korištenju prirodnih potencijala i metoda učinkovitog poslovanja. Izrada raznim projektata i programa za ostvarivanje poticaja za uvođenje istih.
CILJANA SKUPINA	Poduzetnici, gospodarski subjekti, poljoprivredni subjekti, grad Pleternica, informatičari
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • % povećanja prihoda ostvarenih korištenjem suvremenih tehnologija • Broj ostvarenih sporazuma o korištenju suvremenih obnovljivih izvora energije i novih tehnologija • broj ostvarenih poticaja za uvođenje novih tehnologija • broj korisnika potpornih institucija za IT djelatnosti

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P4 Prostorno planiranje	
C2-P4-M1 Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa	
CILJ	Cilj ove mjere je rješavanje nesređenih imovinsko-pravnih odnosa usklađivanjem stanja u zemljišnim knjigama i katastru.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je poticanje lokalnog stanovništva i pravnih osoba na sređivanje imovinsko-pravnih odnosa. Potrebno je savjetovanje građana o načinu rješavanja tj. potrebnim koracima i postupcima prilikom rješavanja istog. U sklopu mjere je potrebno rješavanje imovinsko-pravnih odnosa nad nekretninama u vlasništvu grada ili vlasništvu ustanova koje su u vlasništvu grada.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere biti će uređene zemljišne knjige usklađene s katastrom. Također oformljavanje odjela ili stavljanje osobe na raspolaganje za konkretne prijedloge i savjete vezano za pravne okvire.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, gospodarski subjekti i svi vlasnici nekretnina na području Grada Pleternice
INDIKATORI	% uređenih zemljišnih knjiga usklađenim sa stvarnim stanjem i katastrom.

Strateški cilj: C2. Unapređenje infrastruktura	
C2-P4 Prostorno planiranje	
C2-P4-M2 Izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije	
CILJ	Usklađenost, izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije u svrhu razvoja grada.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je usklađivanje i dopuna prostorno-planske dokumentacije kako bi se osiguralo kvalitetno upravljanje prostorom i razvojem Grada Pleternice. Prilikom izrade i dopune dokumentacije potrebno je uvažiti standarde zaštite okoliša i stvarne potrebe razvoja grada.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Usklađena i dopunjena prostorno-planska dokumentacija usklađena s dugoročnim ciljevima prostornog razvoja Grada Pleternice u skladu s okolišnim standardima i propisima.

CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, županijska uprava za prostorno planiranje.
INDIKATORI	Broj ažuriranih i novo izrađenih prostorno-planskih dokumenata

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija	
C3-P1-M1 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području socijalne skrbi	
CILJ	Potaći razvoj društvenih djelatnosti u području socijalne skrbi, humanitarne akcije te potaći udruge na uključivanje u programe i projekte usmjerene prema socijalnom uključivanju skupina.
OPIS / SVRHA	<p>Svrha mjere je potaći razvoj društvenih djelatnosti u području socijalne skrbi kako bi što više i intenzivnije uključili stanovništvo cijelog područja u iste aktivnosti. Putem istih potičemo socijalni dijalog između raznih skupina. Poticanjem udruga sastavljenih od istomišljenika ili povezanih na drugi način u zajednički nastup prema zajednici, dobivamo opsežan krug ljudi koji je uključen u sve aktivnosti čime dobivamo široki indirektni učinak mjera.</p> <p>Aktivnosti u sklopu ove mjere previđaju sufinanciranje rada raznih udruga te pomoć u pronalasku ostalih sredstava financiranja za vlastite aktivnosti. Također uključujemo određene manifestacije u turističku ponudu mjesta orijentiranu grupama specifičnih interesa. Isto tako, pronalaženjem načina financiranja istih, radimo zajedno na projektima.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj svijesti pojedinaca i šireg okruženja o marginalnim skupinama sa područja • uključivanje grupa kojima prijete socijalna isključenost u aktualna događanja na području Grada • poboljšani socijalni dijalog • porast svijesti o bogatstvima sa područja • broj dobivenih poticaja, nepovratnih sredstava za iste
CILJANA SKUPINA	Grupe sa područja socijalne skrbi kojima prijete socijalna isključenost. Lokalno stanovništvo.

INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj društvenih djelatnosti i manifestacija u području socijalne skrbi • broj uključenih sudionika kojima prijete socijalna isključenost • broj ostvarenih poticaja/dobivenih natječaja
-------------------	---

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija	
C3-P1-M2 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području odgoja i obrazovanja	
CILJ	Potaći društvene djelatnosti i manifestacija sa područja odgoja i obrazovanja te shodno tome potaći postojeće i nove potencijalne sudionike na uključivanje u iste.
OPIS / SVRHA	<p>Svrha mjere je potaći veći broj djelatnosti i manifestacija kroz koje će se potaći svijest o odgoju i obrazovanju. Kroz nova saznanja i vještine rastu kompetencije sudionika čime se istima otvaraju vrata novim mogućnostima, a sa konačnim ciljem napretkom zajednice. Kroz razne tematske izložbe i prikaze običaja, nove se generacije obučavaju o vrijednostima koje naš kraj posjeduje. Radionicama u svrhu promicanja povijesnih i autohtonih vrijednosti oživljavaju se postojeći resursi u svrhu napretka cijele zajednice. Oživljavanjem istih resursa, koristimo postojeće u svrhu razvijanja jednog tipa proizvoda destinacije - manifestacija, a i destinacije kao cjeline. Uključivanjem predškolskih ustanova u razne manifestacije potičemo razvoj svijesti o zajedništvu i zajednici te postojećim bogatstvima već u najranijoj dobi. Upravljanjem destinacijom kroz djelatnosti odgoja i obrazovanja dobivamo zaokruženu priču temeljenu na istinskim i najvrjednijim resursima enologije. Na temelju istog, pruža se mogućnost subjektima za osobni rast i razvoj u okviru destinacije.</p> <p>Aktivnosti koje mjera uključuje odnose se na poticanje raznih radionica kroz natječaje, a u čijem su djelovanju uključeni subjekti iz područja obrazovanja.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere je stvaranje novih proizvoda temeljenih na tradicionalnim i povijesnim resursima. Osim što će se kod lokalnom stanovništvu pojačati svijest o postojećim resursima i bogatstvima, djelujemo i na privlačenje vanjskih sudionika na iste (turisti, izletnici, interesne skupine).

CILJANA SKUPINA	Stanovnici Grada i okolice uključeni u odgoj i obrazovanje te indirektno njihove obitelji. Ustanove sa područja odgoja i obrazovanja.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj uključenih sudionika u društvene djelatnosti i manifestacije s područja odgoja i obrazovanja • broj građana koji sudjeluju • broj manifestacija sa područja odgoja i obrazovanja • broj posjetitelja i turista na navedenim manifestacijama

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija	
C3-P1-M3 Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području sportskih aktivnosti	
CILJ	Poticanje kvalitete i kvantitete društvenih djelatnosti i manifestacija u području sportskih aktivnosti.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti u sklopu ove aktivnosti odnose se na poticanje manifestacija i djelatnosti sa temom sporta kao baznog temelja. Kroz razvoj sadržaja potrebnih sa razvoj sporta, biti će organizirane i potaknute manifestacije sportske naravi koje potkrepljuju isto. Građani će se potaći na sudjelovanje u sportskim aktivnostima, a vanjskim sudionicima će se u sklopu istih prezentirati rad lokalnih udruga kao i atrakcije sa područja. Indirektnom reklamom određenih vrsta sportova privlače se novi potencijalni članovi sportskih društava. Također, detaljnom analizom postojećih resursa iz vida sporta, nalaze se novi mogući sportski sadržaji.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Kvaliteta sportskih manifestacija i promocija onih na najvišoj razini prema širem okruženju. Porast svijesti kod lokalnog stanovništva o sportskim resursima kao atraktivnim resursima.
CILJANA SKUPINA	Sportaši, lokalno stanovništvo i stanovništvo šire regije
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj sportskih aktivnosti • broj posjetitelja na manifestacijama

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P1Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija	
C3-P1-M4 Očuvanje autohtonih kulturnih običaja i tradicija	
CILJ	Manifestacija i djelatnosti sa ciljem očuvanja autohtonih kulturnih običaja i tradicija imaju za cilj sačuvati bogatstvo kraja te kroz prikaz navedenih resursa izgraditi destinaciju sa svim svojim obilježjima.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti u sklopu ove mjere odnose se na: <ul style="list-style-type: none"> • evidentiranje i analizu nematerijalne kulturne baštine • evidencija svih ustanova i udruga te interesnih udruženja koje u svojoj djelatnosti imaju ovaj oblik djelatnosti • poticanje manifestacija koje promiču običaje i tradiciju • podizanje manifestacija na višu razinu • zajednički prikaz i promocija svih manifestacija ovog tipa kao atraktivan resurs Grada, za privlačenje turista • zajednička turistička promocija • priprema i pomoć u pripremi raznih natječaja kojima je moguće sufinancirati dio aktivnosti
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Poboljšanje kvalitete manifestacija. Očuvanje tradicionalnih vrijednosti.
CILJANA SKUPINA	Lokalno stanovništvo. Udruge koje se bave očuvanjem kulturnih običaja i manifestacija.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj manifestacija • broj posjetitelja na manifestacijama • broj uključenih sudionika na manifestacijama • broj potpora dobivenih za iste

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P2 Izgradnja i obnova objekata od društvene važnosti	
C3-P2-M1 Izgradnja i modernizacija društvenih domova po naseljima	
CILJ	Cilj ove mjere je izgradnja i obnova društvenih domova i stavljanje u funkciju.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere: <ul style="list-style-type: none"> • poticanje lokalnog stanovništva na zajedničko djelovanje • pomoć u izgradnji i obnovi prostorija na područjima mjesnih odbora • poticanje lokalnih udruga na sudjelovanje u raznim natječajima te pomoć u pripremi istih, a sve s ciljem pronalaženja sredstava za financiranje izgradnje, obnove i potencijalnih sadržaja.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Izgrađeni i obnovljeni domovi kao temelj za okupljanje lokalnog stanovništva te poticanje zajedničkog djelovanja i udruživanja u svrhu postizanja zajedničkih ciljeva.
CILJANA SKUPINA	Lokalno stanovništvo. Grad Pleternica. Posjetitelji događaja.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj izgrađenih i obnovljenih domova • broj održanih manifestacija i događanja u domovima na lokalnoj razini, tijekom godine • broj posjetitelja

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti	
C3-P2-M2 Izgradnja i modernizacija prostorija za okupljanje udruga	
CILJ	Cilj ove mjere je osigurati prostor udrugama s područja Grada kako bi njihovo djelovanje bilo podržano i održivo. Samim time potiče se zajedništvo, rad i suradnja.

OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu mjere: <ul style="list-style-type: none"> • poticanje udruga na zajednički rad u svrhu rada i napretka zajednice • urediti prostore za udruge u sklopu Doma zdravlja • uređenje prostora za javno djelovanje udruga • ujedinjavanje rada udruga sa područja Grada te povezivanje njihovog rada kroz manifestacije i sl. • poticanje građana na uključivanje u udruge • pomoć u pronalaženju izvora financiranja za olakšani rad udruge, a sve u svrhu općeg dobra
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Bolja koordinacija rada udruga te bolje praćenje njihova djelovanja kao i potaknuto povezivanje Grada i udruga sa područja.
CILJANA SKUPINA	Udruge, lokalno stanovništvo
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj prostorija uređenih za rad udruga • broj udruga čiji je rad javan i transparentan

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P3 Obnova objekata od kulturnih važnosti	
C3-P3-M1 Obnova objekata i prostora od kulturne važnosti	
CILJ	Cilj mjere je obnoviti devastirane resurse koji su od kulturne važnosti te stavljanje istih u funkciju.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti u sklopu ove mjere su sljedeće: evidencija postojećih objekata od kulturne važnosti i stavljanje u funkciju za razvoj lokalne zajednice.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere biti će obnovljeni prostor od kulturne važnosti spremna za valorizaciju.
CILJANA SKUPINA	Objekti i prostor od kulturne važnosti zajedno sa okolnim stanovništvom te osobama koje njim upravljaju ili su uključene u rad istih.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj obnovljenih objekata i prostora • broj potpora dobivenih za obnovu objekata i prostora

Strateški cilj: C3 Poticanje društvenih djelatnosti	
C3-P3 Obnova objekata od kulturnih važnosti	
C3-P3-M2 Zaštita kulturne baštine	
CILJ	Cilj ove mjere je zaštititi kulturna dobra te dobivanje potvrde za isto, sve s ciljem dizanje kvalitete i povećanje atraktivnosti postojećih resursa.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje su uključene ovom mjerom su sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> • evidencija postojeće kulturne baštine • istraživanje statusa objekata baštine • slanje upita za mogućnosti stavljanja pod zaštitu • istraživanje novih mogućnosti za zaštitu • evidentiranje zaštićene baštine • prikaz zaštićene kulturne baštine u zajedničkim promotivnim kampanjama • ujedinjavanje objekata kulturne baštine i ispreplitanje kroz turističke proizvode
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat mjere je oformljivanje evidencije kulturne baštine te stavljanje pod zaštitu eventualno mogućih postojećih resursa u novo zaštićena područja.
CILJANA SKUPINA	Subjekti uključeni u valorizaciju kulturne baštine, Grad Pleternica, Ustanove za zaštitu kulturne baštine
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj objekata na listi zaštićene kulturne baštine

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P1 Zaštita prirode i okoliša	
C4-P1-M1: Unapređenje i razvoj u području gospodarenja otpadom	
CILJ	Cilj ove mjere je stvoriti uvjete za kvalitetno zbrinjavanje otpada te koordinirano provođenje aktivnosti vezane uz kvalitetno zbrinjavanje otpadom.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi ovom mjerom su sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> • izrada plana gospodarenja otpadom za područje Grada Pleternice • definiranje najboljeg načina za selekciju i selektivno prikupljanje otpada s područja grada Pleternice • sanacija divljih deponija • izrada reciklažnog dvorišta

REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Ovom mjerom oformit će se kvalitetan sustav zbrinjavanja otpadom za područje Grada Pleternice.
CILJANA SKUPINA	Komunalno poduzeće, Grad Pleternica, lokalno stanovništvo i gospodarski subjekti.
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • količina prikupljenog i odvojenog otpada • broj saniranih divljih deponija • izgrađeno reciklažno dvorište

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P1 Zaštita prirode i okoliša	
C4-P1-M2: Podizanje svijesti građana o zbrinjavanju otpada	
CILJ	Cilj ove mjere je ispunjenje propisanih normi u vezi sa zbrinjavanjem otpada te provođenje informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: <ul style="list-style-type: none"> • edukacije o gospodarenju otpadom • edukacije o načinu i selektiranju otpada • promidžbena kampanja o novom Planu gospodarenja otpadom grada Pleternice
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Učinak ove mjere je smanjenje količine neiskoristivog otpada te ekološko zbrinjavanje većih količina otpada.
CILJANA SKUPINA	Lokalno stanovništvo, Grad Pleternica, komunalno poduzeće
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj informativnih radionica • postotak prikupljenog i sortiranog otpada u odnosu na nesortirani

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P1 Zaštita prirode i okoliša	
C4-P1-M3: Očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštita prirodnih vrijednosti	
CILJ	Definirati sva vrijedna prirodna područja grada Pleternice kako bi se osiguralo njihovo očuvanje.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je podizanje svijesti građana o prirodnim vrijednostima te važnosti zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti. Potrebno je održati niz informativnih radionica gdje će biti prezentirane sva zaštićena područja i prirodna staništa ugroženih vrsta koja prebivaju na tom području. Cilj ove mjere je kroz zaštitu prirodnih vrijednosti prezentirati područje grada kao zanimljivu turističku destinaciju koja svojim turistima i posjetiteljima pruža niz zanimljivih područja koja njeguju biološku i krajobraznu raznolikost.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Rezultat ove mjere biti će vidljiv kroz turističku ponudu grada Pleternice koja će očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti koristiti kao vrijedan resurs u razvoju turizma.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternice, udruge za zaštitu prirode
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih radionica o zaštiti prirodnih vrijednosti • Broj predloženih i provedenih projekata u području zaštite prirode • Broj podnesenih zahtjeva za zaštitu

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P2 Energetska učinkovitost	
C4-P2-M1: Poticanje energetski učinkovite gradnje	
CILJ	Potaći gradnju po elementima energetske učinkovitosti te kao rezultat toga povećati ukupne uštede na području energetike, ekonomije i ekologije.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi su: <ul style="list-style-type: none"> • Edukativne radionice o mjerama energetske učinkovitosti u zgradama • Provođenje energetskih pregleda zgrada/kuća • Poticanje energetske učinkovitosti certificiranja zgrada/kuća • Uspostava programa sufinanciranja projekata uvođenja mjera energetske učinkovitosti u zgradama/kućama • realizacija energetski učinkovite gradnje
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Veća energetska učinkovitost u zgradama - javni i privatni sektor. Smanjenje potrošnje energije.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, gospodarski subjekti, javna poduzeća i institucije, lokalno stanovništvo
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj održanih radionica o mjerama energetske učinkovitosti • broj provedenih energetskih pregleda • broj zgrada sa energetskim certifikatom • broj realiziranih projekata gradnje

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P2 Energetska učinkovitost	
C4-P2-M2: Primjena obnovljivih izvora energije	
CILJ	Cilj ove mjere je potaći veće korištenje obnovljivih izvora energije privatnog i javnog sektora na području Grada Pleternice.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi ovom mjerom su: <ul style="list-style-type: none"> • izrada novih projekata za proizvodnju i korištenje energije iz obnovljivih izvora energije • implementacija projekata obnovljivih izvora energije u postojeće energetske sustave i samostalni sustav

REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Veća energetska održivost područja Grada
CILJANA SKUPINA	Lokalno stanovništvo, javni sektor, gospodarski subjekti
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj projekata vezanih uz obnovljive izvore energije • kwh energije dobivene iz obnovljivih izvora energije

Strateški cilj: C4. Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima	
C4- P2 Energetska učinkovitost	
C4-P2-M3: Primjena energetske učinkovite tehnologije	
CILJ	Cilj ove mjere je povećanje energetske učinkovite tehnologije u privatnom i javnom sektoru uvođenjem novih energetske učinkovite tehnologije.
OPIS / SVRHA	Aktivnosti koje će se provoditi: <ul style="list-style-type: none"> • edukativno-informativne radionice o prednostima uvođenja novih tehnologija • radionice o mogućnostima financiranja uvođenja novih energetske učinkovite tehnologije • poticanje uvođenja novih energetske učinkovite tehnologije
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Smanjenje štetnih utjecaja na okoliš. Povećanje konkurentnosti radi smanjenja troškova potrebnih za energiju.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, javna poduzeća, gospodarski subjekti
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • broj radionica • broj projekata realizacije mjera energetske učinkovitosti

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5- P1 Razvoj tržišta rada	
C5-P1-M1 Razvoj tržišta rada i zapošljavanja	
CILJ	Poboljšati tržište rada razvojem ljudskih resursa i prekvalifikacijom istih te poticanjem na samostalno istupanje na tržište rada.
OPIS / SVRHA	Svrha mjere je poticanje zapošljavanja svih dobnih skupina. Potporne institucije će provoditi informiranje budućih zainteresiranih poduzetnika te ih savjetovati i upućivati o potrebnim koracima za samostalan nastup na tržište te im pomagati u ostvarivanju određenih financijskih potpora putem fondova i ministarstava. Cilj je smanjiti nezaposlenost i svesti ju na minimalnu postotnu mjeru. Kako bi se ostvarilo navedeno poticati će se posebno mladi ljudi koji su spremni na dodatne prekvalifikacije i usavršavanja kako bi svoju struku prilagodili potrebama tržišta. Također će se potaći stanovništvo koje nije radno aktivno, ali može kroz razne vidove pomoći zajednici svojim humanitarnim djelovanjem, a za što je preduvjet dodatna edukacija kroz centar za cjeloživotno učenje.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Educirani mladi ljudi i svi zainteresirani poduzetnici za početak poslovanja • Održane informativne radionice • Organizirani tečajevi, prekvalifikacije za tražena zanimanja • Unaprijeđeno tržište rada i obogaćeno kvalitetnom radno snagom te smanjena nezaposlenost • uključenje skupina kojima prijete isključenost kroz razne edukacije kao temelj humanitarnog djelovanja u zajednici
CILJANA SKUPINA	Nezaposleni, gospodarski subjekti, grad Pleternica, umirovljenici, radno neaktivno stanovništvo
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • % stope zaposlenosti povećan • Broj održanih informativnih radionica za poduzetnike i one koji to planiraju postati • broj certificiranih osoba • broj osoba da dodatnim kvalifikacijama

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5- P1 Razvoj tržišta rada	
C5-P1-M2 Razvoj usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje dugotrajno nezaposlenih osoba na prekvalifikaciju • Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog obrazovanja
OPIS / SVRHA	<p>Veliki problem nezaposlenosti potrebno je sagledati sa više segmenata te pokušati pronaći rješenje u vlastitoj prilagodbi tržištu rada i njegovim trenutnim potrebama što podrazumijeva odvažnost pojedinaca na vlastitu prekvalifikaciju i stjecanje dodatnog i/ili novog obrazovanja. Cjeloživotno obrazovanje je postalo trend koji svakako treba slijediti. Cilj je pružanje prilike svakom pojedincu da svoje stečeno formalno znanje, obrazovanje i vještine unaprijedi u institucijama i programima neformalnog obrazovanja te na taj način ojača svoje kompetencije i poveća svoju konkurentnost na tržištu rada.</p>
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Educirane i prekvalificirane osobe, prilagodljive i spremne za tržište rada.
CILJANA SKUPINA	<ul style="list-style-type: none"> • Ugrožene skupine dugotrajno nezaposlene • Osobe nižeg stupnja obrazovanja
INDIKATORI	Broj provedenih edukacija i tečaja čiji su rezultati certificirana zanimanja pojedinaca, ali i broj osoba sa dodatnih neformalnim edukativnim radionicama.

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5- P2 Socijalno uključenje	
C5-P2-M1 Poticanje mladih kroz volonterstvo na stjecanje novog radnog iskustava	
CILJ	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti svijest o važnosti poticanja volonterstva u zajednici • Pružiti mladim osoba stjecanje prvog radnog iskustva
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je razviti osjećaj zajednice za važnost sudjelovanja u volonterstvu. Posebno je potrebno dati naglasak važnosti volonterstva kod mladih nezaposlenih osoba bez radnog iskustva koji aktiviranjem u volonterstvu dobivaju prvu sliku o radnim obavezama i stječu svoje prvo radno iskustvo. Aktiviranjem u volonterstvo mlade osobe osim prvih radnih obaveza stječu radna iskustva koja će im dati prednost na tržištu rada i učiniti ih konkurentnijim.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Osviještena zajednica o važnosti volontiranja. • Volonteri koji su nakon volontiranja lakše pronašli zaposlenja. • Mlade nezaposlene osobe stekle svoja prva radna iskustava i na taj način se učinili konkurentnijim na tržištu rada.
CILJANA SKUPINA	Mladi nezaposleni, dugotrajno nezaposleni, grad Pleternica, poduzeća sa područja koja će aktivirati volontere.
INDIKATORI	Broj uključenih volontera u aktivnosti zajednice

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5- P2 Socijalno uključenje	
C5-P2-M2 Poticanje dugotrajno nezaposlenih osoba na uključivanje na tržište rada kroz volonterstvo	
CILJ	Potaknuti dugotrajno nezaposlenih osoba na ponovnu aktivaciju i istupanje na tržište rada.
OPIS / SVRHA	Potrebno je aktivirati dugotrajno nezaposlene osobe, koje teško pronalaze posao i potaknuti ih da kroz volontiranje steknu nova iskustva i tako se uključe ponovno na tržište rada. Također je važno pružiti mogućnost volontiranja dugotrajno nezaposlenim osobama jer im ono pruža ponovni povratak na tržište rada što im otvara nove mogućnosti i prednosti pri pronalasku posla. Volonterstvo daje pozitivnu sliku o zajednici i zajedničkim aktivnostima i ciljevima kojima se djeluje na dobrobit svih njenih članova
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	<ul style="list-style-type: none"> • Osviještena zajednica o važnosti volontiranja. • Volonteri koji su nakon volontiranja lakše pronašli zaposlenja.
CILJANA SKUPINA	Dugotrajno nezaposlene osoba, Grad Pleternica, poduzeća sa područja koja će aktivirati volontere
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj uključenih volontera u aktivnosti zajednice • broj novozaposlenih osoba

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5-P3 Zajedničko umrežavanje	
C5-P3-M1 Poticanje suradnje dionika javnog, civilnog i privatnog sektora	
CILJ	Potaknuti suradnju dionika javnog, civilnog i privatnog sektora radi ostvarivanja pozitivnih ekonomskih rezultata i razvojnih rezultata cjelokupne zajednice.
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je potaknuti sve dionike javnog, civilnog i privatnog sektora na umrežavanje i zajedničku suradnje, zajedničke aktivnosti i apliciranja na javne natječaje. Zajedničkim akcijama se postiže koncentracija velike količine iskustva, znanja i sposobnosti te osiguranje pri bržoj dostiznosti cilja sva tri sektora preko dobivenih financijskih sredstava. Oformljavanje zajedničke institucije ili odjela/koordinatora za vođenje i savjetodavnu pomoć svakom sektoru ponaosob.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Ostvarena međusobna suradnja javnog, civilnog i privatnog sektora te educirani svi dionici koji zajedničkim naporima djeluju na gospodarskom tržištu i ostvaruju ekonomske rezultate povoljne za sva tri sektora.
CILJANA SKUPINA	Grad Pleternica, dionici javnog, civilnog i privatnog sektora
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj građana koji se uključio u rad organizacija civilnog društva. • Broj građana koji je sudjelovao na radionicama i edukacijama za umrežavanje i uspješnije djelovanje u zajednici • broj građana koji koristi usluge odjela koordinacije

Strateški cilj: C5 Razvoj ljudskih potencijala	
C5-P3 Zajedničko umrežavanje	
C5-P3-M2 Umrežavanje dionika gospodarskog i poljoprivrednog sektora	
CILJ	Unapređenje gospodarskih aktivnosti kroz jačanje i umrežavanje dionika gospodarskog sektora
OPIS / SVRHA	Svrha ove mjere je poticanje gospodarskih sektora na umrežavanje i zajedničke nastupe na tržište. Kroz edukacije će se informirati gospodarski subjekti o prilikama i mogućnostima zajedničkog aktiviranja, prijave na projekte te ostvarivanje projektnih ideja koje će imati koristan ishod na cjelokupan razvoj gospodarstva. Poslovno povezivanje i umrežavanje gospodarskih subjekata dovodi do novih poslovnih kontakata, otvaraju se nova tržišta, upoznaju nove tehnologije te se podiže razina znanja, vještina i poslovne sposobnosti što rezultira razvojem gospodarske konkurentnosti grada Pleternice i cijelog gospodarskog područja. Uvođenjem odjela za koordinaciju, subjekti dobivaju pomoć na jednom mjestu, a također im je i omogućen zajednički nastup na tržištu. Potrebno je uvesti „radne sastanke“ gospodarskog i poljoprivrednog sektora, barem jednom u dva mjeseca kako bi zajednički uskladili rad, izmijenili ideje i planove te potpomogli jedni drugima.
REZULTAT I RAZVOJNI UČINCI	Financijski potpomognuti i usmjereni gospodarski sektori koji zajednički djeluju na gospodarskom tržištu i ostvaruju pozitivne ekonomske učinke.
CILJANA SKUPINA	Gospodarski subjekti, udruženja gospodarskih subjekata, grad Pleternica
INDIKATORI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj ostvarenih financijskih potpora osnovanih na umrežavanju gospodarskih subjekata • Broj informiranih i educiranih dionika gospodarskog sektora o prednostima umrežavanja gospodarskih sektora • Broj subjekata koji koristi savjete i potpore odjela za koordinaciju • broj radnih sastanaka

6. USKLAĐENOST STRATEGIJE RAZVOJA GRADA PLETERNICE S DRUGIMA STRATEGIJAMA I STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Prilikom izrade Strategije razvoja grada Pleternice 2014.-2020. posebno se vodilo računa o usklađenosti i podudaranju planiranih ciljeva, prioriteta i mjera s ciljevima i prioritetima na višoj razini koje je formirala Požeško-slavonska županija, Republika Hrvatska i Europska Zajednica. Dakle, širi planski kontekst Strategije razvoja su županijski razvojni planovi i strategije, nacionalni razvojni planovi i strategije (sektorski i cjelokupni) te politike, strategije i programi EU.

6.1. Usklađenost sa Županijskom razvojnom strategijom Požeško-slavonske županije

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateškim planskim dokumentima višeg reda pri planiranju strateških ciljeva razvoja grada Pleternice uzeti su u obzir ciljevi Županijske razvojne strategije

Tablica 20. Usklađenost za Županijskom razvojnom strategijom PSŽ

Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
Povećati konkurentnost Požeško-slavonske županije kroz bolje iskorištavanje prirodnih potencijala, podršku uvođenju suvremenih tehnologija i metoda poslovanja te osiguranje preduvjeta za privlačenje investicija.	C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju C1-P2 Ruralni razvoj C1-P3 Razvoj turizma C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti C3-P3 Obnova objekata od kulturnih važnosti

Unaprijediti fizičku, gospodarsku i socijalnu infrastrukturu te umanjiti negativne utjecaje na okoliš.	C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura C2-P2 Društvena infrastruktura C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti C4-P1 Zaštita prirode i okoliša C4-P2 Energetska učinkovitost C5-P1 Razvoj tržišta rada C5-P2 Socijalno uključenje C5-P3 Zajedničko umrežavanje C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave
--	--

6.2. Usklađenost s nacionalnim razvojnim ciljevima

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere Strategije razvoja grada Pleternice usklađeni su sa relevantnim nacionalnim strateškim dokumentima:

- Strateškim okvirom za razvoj 2006.-2013.
- Nacionalnim strateškim referentnim okvirom 2012.-2013.
- Strategijom regionalnog razvoja RH 2011.-2013.
- Strategijom ruralnog razvoja
- Nacionalnom strategijom zaštite okoliša
- Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine
- Strategijom razvoja poduzetništva 2013-2020. (prvi nacrt)

Tablica 21. Strateški okvir za razvoj 2006.-2013.

Strateški okvir za razvoj 2006.-2013.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
1.Ljudi i znanje	<ul style="list-style-type: none"> • C5 - Razvoj ljudskih potencijala • C5-P1 Razvoj tržišta rada • C5-P2 Socijalno uključenje • C5-P3 Zajedničko umrežavanje • C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave

2.Socijalna kohezija i socijalna pravda	<ul style="list-style-type: none"> • C5-P2 Socijalno uključenje • C5-P3 Zajedničko umrežavanje • C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija • C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti
3.Promet i energija	<ul style="list-style-type: none"> • C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša • C4-P2 Energetska učinkovitost
4.Priroda, prostor i regionalni razvitak	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala • C2-P4 Prostorno planiranje
5.Makroekonomska stabilnost i gospodarska otvorenost	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C1-P2 Ruralni razvoj • C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave
6.Financije i kapital	<ul style="list-style-type: none"> • C4-P2 Energetska učinkovitost • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
7.Poduzetnička klima	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C2-P3 Poduzetnička infrastruktura • C5-P1 Razvoj tržišta rada
8.Znanost, tehnologija i informacijsko-komunikacijska tehnologija	<ul style="list-style-type: none"> • C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura • C5-P3 Zajedničko umrežavanje
9.Privatizacija i restrukturiranje	<ul style="list-style-type: none"> • C2-P4 Prostorno planiranje
10.Nova uloga države	<ul style="list-style-type: none"> •

Tablica 22. Nacionalni strateški referentni okvir 2012.-2013.

Nacionalni strateški referentni okvir 2012.-2013.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
Brži gospodarski rast zasnovan na integraciji tržišta i institucionalnim reformama	<ul style="list-style-type: none"> • C5-P3 Zajedničko umrežavanje
Veća zaposlenost - brže otvaranje radnih mjesta	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C1-P2 Ruralni razvoj • C1-P3 Razvoj turizma • C2-P3 Poduzetnička infrastruktura • C5-P1 Razvoj tržišta rada
Promicanje održivog razvoja	<ul style="list-style-type: none"> • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša • C4-P2 Energetska učinkovitost • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala

Tablica 23. Strategija regionalnog razvoja RH

Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
Poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i slatkovodno ribarstvo	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P2 Ruralni razvoj • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala
Razvoj regionalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura • C2-P2 Društvena infrastruktura • C2-P3 Poduzetnička infrastruktura • C2-P4 Prostorno planiranje
Povećanje konkurentnosti gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju • C1-P2 Ruralni razvoj • C1-P3 Razvoj turizma • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala • C2-P1 Prometna i komunalna infrastruktura

Zaštita okoliša	<ul style="list-style-type: none"> • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša • C4-P2 Energetska učinkovitost
Jačanje ljudskih potencijala	<ul style="list-style-type: none"> • C5-P1 Razvoj tržišta rada • C5-P2 Socijalno uključenje • C5-P3 Zajedničko umrežavanje • C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave

Tablica 24.Strategija ruralnog razvoja RH 2008.-2013.

Strategija ruralnog razvoja RH 2008.-2013.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P2 Ruralni razvoj • C1-P3 Razvoj turizma • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala
Očuvanje, zaštita i održiva uporaba okoliša, krajolika, prirodnog i kulturnog naslijeđa	<ul style="list-style-type: none"> • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša • C4-P2 Energetska učinkovitost • C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija • C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti • C3-P3 Obnova objekata od kulturnih važnosti
Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima i proširenje gospodarskog programa ruralnog gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P2 Ruralni razvoj • C1-P3 Razvoj turizma • C5-P3 Zajedničko umrežavanje
Poboljšanje učinkovitosti institucijskog okruženja	<ul style="list-style-type: none"> • C2-P3 Poduzetnička infrastruktura • C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave

Tablica 25.Nacionalna strategija zaštite okoliša RH

Nacionalna strategija zaštite okoliša RH	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
A. Sačuvati i unaprijediti kakvoću voda, mora, zraka i tla u Republici Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša • C4-P2 Energetska učinkovitost
B. Održati postojeću biološku raznolikost u Republici Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala

C. Sačuvati prirodne zalihe, a osobito integritet i značajke područja posebnih prirodnih vrijednosti (more, obala i otoci, planinski dio Republike Hrvatske itd.),	<ul style="list-style-type: none"> • C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala • C4-P1 Zaštita prirode i okoliša
--	---

Tablica 26. Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020.
I. Institucionalni okvir za potporu razvoju civilnog društva	C2-P2 Društvena infrastruktura
II. Civilno društvo i sudionička demokracija	C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija
III. Osnaživanje uloge OCD-a za društveno-ekonomski razvoj	C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti C5-P2 Socijalno uključenje
IV. Djelovanje i daljnji razvoj civilnoga društva u međunarodnom kontekstu	C5-P3 Zajedničko umrežavanje C1-P2 Ruralni razvoj

Tablica 27. Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020.

Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020
1. Poboljšanje ekonomske uspješnosti	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju
2. Poboljšani pristup financiranju	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju
3. Promocija poduzetništva	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
4. Poboljšanje poduzetničkih vještina	C5-P3 Zajedničko umrežavanje C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
5. Poboljšano poslovno okruženje	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C5-P1 Razvoj tržišta rada

Tablica 28. Strategija Europa 2020

Europa 2020	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020
Pametnan rast	C5-P1 Razvoj tržišta rada C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C2-P4 Prostorno planiranje
Održiv rast	C4-P1 Zaštita prirode i okoliša C4-P2 Energetska učinkovitost C2-P4 Prostorno planiranje C1-P4 Održavanje prirodnih potencijala
Uključiv rast	C5-P2 Socijalno uključenje C5-P3 Zajedničko umrežavanje C3-P1 Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija C3-P2 Obnova objekata od društvene važnosti C3-P3 Obnova objekata od kulturnih važnosti

Tablica 29. Tematski ciljevi EU 2014.-2020.

Tematski ciljevi EU 2014.-2020.	Strategija razvoja grada Pleternice 2014.-2020
TC1: Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	C1-P1 Poticanje investiranja u poduzetništvo i industriju C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
TC2: Poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija	C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
TC3: Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakultura	C1-P2 Ruralni razvoj C1-P3 Razvoj turizma C2-P3 Poduzetnička infrastruktura C5-P3 Zajedničko umrežavanje
TC4: Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO ₂ u svim sektorima	C4-P1 Zaštita prirode i okoliša C4-P2 Energetska učinkovitost C2-P3 Poduzetnička infrastruktura
TC5: Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima	C4-P2 Energetska učinkovitost C2-P3 Poduzetnička infrastruktura

TC6: Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa	C4-P1 Zaštita prirode i okoliša C4-P2 Energetska učinkovitost
TC7: Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla u ključnoj infrastrukturi	C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave C2-P4 Prostorno planiranje
TC8: Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage	C5-P1 Razvoj tržišta rada
TC9: Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva	C5-P2 Socijalno uključenje
TC10: Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	C2-P2 Društvena infrastruktura
TC11: Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava	C5-P4 Razvoj institucije lokalne samouprave C2-P3 Poduzetnička infrastruktura

7. PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA GRADA PLETERNICE

Planiranje i provedba lokalne razvojne politike organizira se na više razina javne vlasti. Prva je razina središnjih tijela državne uprave usmjerenih na stvaranje okvira i poticanje ravnomjernog razvoja cijelog teritorije RH, druga je regionalna/županijska razina orijentirana na stvaranje okvira i poticanje razvoja regije, a treću razinu predstavljaju jedinice lokalne samouprave usmjerene na razvoj lokalnog područja. Središnja je razina odgovorna za sveukupnu viziju razvoja i aktivno vođenje u ostvarenju ciljeva razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini. Regionalna i lokalna razina zadužene su za usmjeravanje vlastitog razvoja prema ostvarivanju vlastitih specifičnih ciljeva, ali i sveukupnih razvojnih ciljeva Požeško-slavonske županije i Republike Hrvatske. U svrhu uspješne provedbe Strategije razvoja grada Pleternice 2014.-2020. te postizanja postavljenih strateških ciljeva važno je postići suradnju svih razina (središnje, regionalne i lokalne) te isto tako i suradnju svih dionika na lokalnoj razini.

7.1. Institucionalni okvir

Provedba Strategije razvoja grada Pleternice odnosno projekata u okviru Strategije razvoja u najvećoj je mjeri u nadležnosti javnog sektora. Međutim, kako bi se ostvarile postavljena vizija i strateški ciljevi razvoja, neophodna je suradnja svih sektora (javni, civilni, obrazovni, gospodarski i poljoprivredni sektor).

Ključnu ulogu u provedbi Strategije razvoja ima Grad, odnosno njegova upravna tijela. Grad Pleternica usvaja Strategiju te nakon usvajanja redovito, razmatrajući godišnja i druga izvješća, prati njezinu provedbu. Planskim dokumentima koje donosi, Grad osigurava provedbu Strategije razvoja te poduzima mjere/aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se što uspješnije implementirale sve postavljene razvojne mjere. Gradonačelnica usklađuje aktivnosti svih dionika provedbe Strategije razvoja donošenjem provedbenih akata, predlaganjem mjera njezine provedbe, nadzorom nad izvršenjem tih mjera, sudjelovanjem u postupku rangiranja razvojnih projekata te izvještavanjem Skupštine o provedbi i rezultatima provedbe. U okviru svoga djelokruga rada upravna tijela Grada prate provedbu, pripremaju i provode gradske razvojne projekte te obavljaju i druge poslove od važnosti za provedbu Strategije razvoja grada Pleternice koji su im propisima ili aktima gradskih tijela povjereni.

Kako bi se ostvarili sinergijski efekti u Radnu skupinu za izradu Strategije razvoja uključeni su predstavnici svih sektora, koji su svojim inputima kao savjetodavno tijelo doprinijeli izradi što realnijeg pregleda stanja, postavljanju vizije, ciljeva, prioriteta i mjera za razvoj grada Pleternice te indikatora za ostvarenje mjera. Jedna od osnovnih uloga Radne skupine predstavlja i jačanje prepoznatljivosti Strategije razvoja kao referentnog dokumenta u planiranju razvojnih aktivnosti na razini grada, među svim dionicima.

Dionici iz javnog sektora imaju ključnu ulogu u pripremi i provedbi projekata iz područja svojeg djelovanja. Javni sektor uključuje Grad i gradske institucije, odnosno organizacije javnog sektora s područja grada Pleternice kao što su škole, vrtić, poduzetnički centar,

komunalno poduzeće i sl. Značajan dionici u izradi Strategije razvoja su i organizacije civilnog društva, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva, a prvenstveno područje ljudskih prava, zaštite prirodne i kulturne baštine te razvoja ljudskih resursa. Svojim djelovanjem organizacije civilnog društva doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju te kvalitetnim radom u suradnji s ostalim dionicima razvoja mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija, nacionalnih i EU fondova na područje Grada kako bi se na taj način financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja. Također važan dionik lokalnog razvoja jest privatni sektor koji predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja. Privatni sektor je glavni pokretač kreiranja radnih mjesta i blagostanja. Svrha je Strategije razvoja stvoriti preduvjete za što kvalitetnije djelovanje privatnog sektora, što se prvenstveno ostvaruje djelovanjem javnog sektora (obrazovnog sustava, sustava tržišta rada, podršku kroz razne programe edukacije i poticaja, osiguravanje infrastrukture itd.).

U tablici 30. prikazan je pregled uloga i odgovornosti pojedinih organizacija i skupina u provedbi Strategije razvoja grada Pleternice. Uloge su podijeljene u 4 skupine: donošenje odluka, nadzor, praćenje i izvještavanje te provedba aktivnosti u okviru pojedinih mjera.

Tablica 30. Pregled uloga i odgovornosti pojedinih organizacija

Organizacija / skupina	Uloga	Odgovornost
Gradsko vijeće	Donošenje odluka	Usvajanje prijedloga Strategije razvoja grada Pleternice. Donosi plan proračuna te usvaja izvješća gradonačelnika-ce.
Gradonačelnik-ca	Nadzor, praćenje i izvještavanje	Podrška nositeljima provedbe aktivnosti/projekata unutar mjera. U suradnji s Radnom grupom za provedbu kontinuirano nadzire uspješnost provedbe. Gradskom vijeću, u okviru plana proračuna, predlaže projekte. Gradskom vijeću podnosi šestomjesečno izvješće o radu.
Radna grupa za provedbu	Nadzor, praćenje i izvještavanje	Radna grupa provodi skupljanje projektnih ideja i vodi bazu projektnih ideja. Prati pomoću indikatora razvoj Strategije Grada Pleternice. Redovito prati provedbu Strategije razvoja grada Pleternice. Predlaže korektivne mjera ako je potrebno.

Grad Pleternica-Upravni odjel	Provedba aktivnosti	Provođenje aktivnosti i projekata iz svog djelokruga rada, a u okviru mjera na kojima su određeni kao nositelj.
Javne institucije	Provedba aktivnosti	Provođenje aktivnosti i projekata iz svog djelokruga rada, a u okviru mjera na kojima su određene kao nositelj.
Sektori koji djeluju na području grada	Provedba aktivnosti	Provođenje aktivnosti i projekata iz svog djelokruga rada, a u okviru mjera na kojima je pojedini sektor određen kao nositelj

Strategija razvoja grada Pleternice je ključna tehnička podloga za učinkovito korištenje domaćih i međunarodnih financijskih sredstava, a za ostvarenje ciljeva postavljenih Strategijom kao značajan faktor nameće se osiguranje odgovarajućeg stručnog kadrovskog kapaciteta javnog sektora na lokalnom nivou. Vezano na to kako bi se osigurala uspješna provedba Strategije razvoja Grada Pleternice formirat će se Radna grupa za provedbu, koja će biti zadužena za koordinaciju i praćenje provedbe Strategije razvoja. Radna grupa za provedbu sastojat će se od pet članova odgovorna za koordinaciju i praćenje provedbe i ostvarenje svakog strateškog cilja te komunikaciju s dionicima i prikupljanje razvojnih projekata. Članovi Radne grupe za provedbu sastajat će se minimalno dva puta godišnje ili prema potrebi i više kako bi razmijenili informacije o odrađenim aktivnostima.

Kako su ciljevi, prioriteti i mjere zadani, jednom godišnje će se vršiti eventualna izmjena unutar mjera, gdje će se dodavati naknadno potrebni podaci.

7.2. Baza razvojnih projekata, akcijski i komunikacijski plan

U svrhu učinkovitije koordinacije i poticanja lokalnog razvoja Radna skupina će u tijeku provedbe Strategije razvoja grada Pleternice provoditi sljedeće aktivnosti:

- Prikupljati ideje razvojnih projekata i ažurirati bazu projekata,
- Izrađivati godišnji akcijski plan koji će obuhvaćati pregled i strukturu aktivnosti potrebnih za provedbu mjera Strategije razvoja grada Pleternice,
- Izraditi komunikacijski plan s ciljem podizanja svijesti i informiranja javnosti o ulozi i značaju Strategije razvoja grada Pleternice za razvoj cjelokupnog područja

7.2.1. Baza razvojnih projekata

Svrha baze je sustavno prikupljanje i praćenje razvojnih projekata radi učinkovitog planiranja i praćenja provedbe regionalnog razvoja. Baza je izrađena u skladu sa Središnjom bazom projekata Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Javni poziv za prikupljanje projekata je otvorenog tipa, što znači da svaki prijavitelj iz javnog, obrazovnog, gospodarskog, poljoprivrednog ili civilnog sektora može u bilo kojem trenutku prijaviti svoj projekt Radnoj grupi za provedbu koja će dva puta godišnje, temeljem prikupljenih projektnih prijedloga dopunjavati bazu razvojnih projekata s područja grada Pleternice te po potrebi radi pojašnjenja projektne ideje te kontaktirati prijavitelje.

7.2.2. Akcijski plan

Svrha akcijskog plana je osigurati provedbeni okvir Strategije razvoja grada Pleternice, s ciljem osiguranja transparentnosti generiranja projekata kroz njihovu evaluaciju i rangiranje te alociranje sredstava za projekte. Temeljem prikupljenih razvojnih projekata Radna grupa za provedbu će na godišnjoj bazi izrađivati Akcijski plan* (tablica u nastavku) za narednu godinu te plan akcijskog plana za dodatne dvije naredne godine.

*Financijski plan će biti u slobodnom Excel formatu (jednostavan i pregledan).

*Akcijski plan

Šifra mjere	Aktivnost	Razdoblje provedbe	Provoditelj (nositelj/suradnici)	Ukupno planirana sredstva (kn)	Ukupno ostvarena sredstva (kn)

7.2.3. Komunikacijski plan

Ciljevi komunikacijskog plana su: podići svijest u javnosti o ulozi i značaju Strategije razvoja te informirati javnost o mogućim izvorima financiranja razvojnih projekata, posebice o fondovima EU-a namijenjenim regionalnom razvoju. Osnovna načela na kojima se temelji komunikacijski plan podrazumijevaju da su informacije prezentirane u transparentnom i razumljivom obliku, da su aktivnosti međusobno komplementarne i usmjerene ka ciljnim skupinama, da se ciljne skupine i njihove navike uzimaju u obzir prilikom razvijanja i korištenja metoda komunikacije te da je uspostavljen sustav kontrole, ažuriranja i evaluacije informacija, a sve s ciljem pravovremenog i adekvatnog informiranja ciljnih skupina.

7.3. Praćenje i izvještavanje

Kako bi se osigurala učinkovita i transparentna provedba Strategije razvoja grada Pleternice uspostavljen je sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi Strategije razvoja u skladu s Uputama za izradu i sadržaj izvješća županija o provedbi županijskih razvojnih strategija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Sustav praćenja i izvještavanja provjerava postoji li potreba za određenim mjerama, jesu li dostupni resursi za realizaciju mjera optimalno iskorišteni, potvrđuje do koje mjere su ciljevi određenih mjera ostvareni, postoji li potreba za korekcijama mjera te osigurava učinkovitu provedbu i upravljanje. Praćenje i izvještavanje o provedbi Strategije razvoja odvija se kontinuirano tijekom čitavog razdoblja na koje se Strategija razvoja odnosi. Jednom godišnje Radna grupa za provedbu podnosi izvješća o napretku provedbe Strategije razvoja koju će potvrđivati Gradonačelnica. Izvješća o napretku sadržavat će informacije o provedenim aktivnostima/projektima u sklopu strateških mjera, podatke o nositeljima provedbe, utrošenim u odnosu na planirana financijska sredstva uključujući informacije o njihovim izvorima te ostvarenim i/ili očekivanim rezultatima provedbe mjera. U okviru sustava praćenja provedbe, Radna grupa za provedbu koordinirat će prikupljanje, obradu, analizu i pohranu informacija, podataka i pokazatelja, izraditi ocjenu realizacije ciljeva, prioriteta i mjera te uspješnosti upravljanja provedbom. Osim samih članova Radne grupe za provedbu, veliku će ulogu u provedbi Strategije razvoja imati i svi ostali službenici Grada Pleternice, koji će aktivno sudjelovati u prikupljanju informacija od provoditelja projekata i ostalih aktera lokalnog razvoja dok će Gradonačelnica, između ostalog, biti zadužena za izvještavanje Gradskog vijeća o provedenim projektima. Uspostavljen sustav praćenja i izvještavanja omogućit će brzo i učinkovito ažuriranje, kako baze projekta, tako i ostalih dijelova Strategije razvoja, a u svrhu postizanja očekivanih rezultata.

8. IZVOR-TABLICE-SLIKE

TABLICA BROJ	NAZIV TABLICE	IZVOR
1.	Državne ceste	Županijska uprava cesta
2.	Lokalne ceste	Hrvatske ceste d.o.o.
3.	Nepokretna kulturna dobra	Ministarstvo kulture
4.	Arheološka nalazišta	Prostorni plan uređenja Grada Pleternice
5.	Zastupljenost stanišnih tipova	Prostorni plan uređenja Grada Pleternice
6.	Vrste i staništa pSCI područja Orljava	Javna uprava za upravljanje zaštićenim područjem PSŽ
7.	Vrste i staništa pSCI područja Šume na Dilj gori	Javna uprava za upravljanje zaštićenim područjem PSŽ
8.	Popis stanovništva Grada Pleternice prema dobnoj skupini	DSZ Popis stanovništva 2011.
9.	Popis stanovništva grada Pleternice starijeg od 15 godina prema završenom stupnju obrazovanja	DSZ Popis stanovništva 2011.
10.	Popis stanovništva Grada Pleternice starijeg od 10 godina prema informatičkoj pismenosti	DSZ Popis stanovništva 2011.
11.	Popis udruga sa područja grada Pleternice	Registar udruga
12.	Prikaz kroz djelatnost i broj tvrtki	Županijska komora Požega
13.	Prikaz dobitka i gubitka trgovačkih društava na području Grada Pleternice	Županijska komora Požega
14.	Pregled ukupnih prihoda i rashoda trgovačkih društava na području Grada Pleternice	Županijska komora Požega
15.	Pregled uvoza i izvoza trgovačkih društava na području Grada Pleternice	Županijska komora Požega
16.	PG u Pleternici	APPRRR
17.	Resursi za razvoj turizma na području Grada Pleternice	Grad Pleternica i Poduzetnički centar Pleternica
18.	Nezaposlenost na području Grada Pleternice	HZZ Požega
19.	Subvencija zakupa prostora u inkubatoru	PLINK poduzetnički inkubator Pleternica

BROJ SLIKE	NAZIV	IZVOR
1.	pSCI područje orljava-crveno, područje Šume na dilj Gori-zeleno	http://natura2000.dzsp.hr/natura
2.	pSCI područje Šume na dilj Gori-zeleno	http://natura2000.dzsp.hr/natura
3.	PLINK Poduzetnički inkubator Pleternice	PLINK
4.	Poduzetnička zona Grada Pleternice	PLINK